

A BUDAPEST X. KERÜLETI
ZRÍNYI MIKLÓS GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Hatálybalépés ideje: 2020. szeptember 1.

Felülvizsgálat ideje: 2022. szeptember 1.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
1.1. Küldetési nyilatkozat	4
1.2. Jövőkép	5
NEVELÉSI PROGRAM	9
2.1. Az iskola pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásrendszere	9
2.2. A pedagógusok helyi feladatai	11
2.3. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre.....	12
2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	12
2.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	13
2.6. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 15	
2.7. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	16
2.8. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	17
2.9. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	18
2.10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke	20
2.11. A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, tovább-fejlesztésének lehetőségei.....	20
2.12. A kulcskompetenciák fejlesztése	22
2.13. Egyéb a kulcskompetenciákra épülő kiemelt fejlesztési területek	24
2.14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	27
2.15. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	28
2.16. 4. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei, visszacsatolási eljárások (az értékelés alapelvei, rendszeressége)	29
2.16.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 29	
2.17. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	31
2.17.1. Tanulmányok alatti vizsgák.....	31
2.17.2. Osztályozóvizsga.....	32
2.17.3. Különbözeti vizsga	33
2.17.4. Javítóvizsga	33
2.17.5. Pótló vizsga.....	34

2.17.6. Érettségi vizsgák.....	34
2.18. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	34
2.19. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái	35
2.20. Iskolai közösségi szolgálat	37
2.21. Modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe	38
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	38
3.1. Az egészségnevelési program feladatai	40
3.2. Az egészségnevelés eszközei.....	41
3.3. Az egészségvédelemmel kapcsolatos feladatok	42
KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM.....	46
4.1. A környezeti nevelés fogalma	46
4.2. Alapelvek	46
4.3. Stratégiai célok	46
4.4. Konkrét feladatok, célkitűzések	47
4.5. A környezeti nevelés szinterei	47
4.6. Erőforrások.....	54
4.7. Módszerek.....	55
4.8. Mérés, ellenőrzés, értékelés, minőségfejlesztés.....	55
4.9. Az iskola épületének helyzetképe, a javulást szolgáló célok és változást segítő feladatok	56
4.10. Fenntarthatóság	56
HELYI TANTERV	57
5.1. A gimnázium tanterv céljai és feladatai:.....	57
5.2. A egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, azok óraszámjai, az előírt tananyagok és követelményei	58
5.3. Tantárgyi tantervek	70
5.4. Választható tanórai foglalkozások	72
5.5. Az emelt szintű érettségire való felkészítés szabályai	73
5.6. A csoportbontásra vonatkozó alapelvek	73
ZÁRÓ DOKUMENTUMOK.....	75

AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAIHIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.

BEVEZETÉS

Az iskola hivatalos elnevezése:	Budapest X. Kerületi Zrínyi Miklós Gimnázium
Az iskola címe:	1108 Budapest, Mádi u. 173.
Az iskola fenntartója:	Kelet-Pesti Tankerületi Központ
Az iskola alapításának éve:	1986.

1.1. Küldetési nyilatkozat

Iskolánknak a köznevelés rendszerében elfoglalt helyéből adódó célja, hogy a társadalmi kihívásoknak megfelelően felkészítést adjon a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó tehetséges fiataloknak, illetve perspektívát kínáljon az általános műveltség elsajátítását igénylő tanulók számára is. Feladatunknak tekintjük a reál és humán műveltség átadását, az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését, illetve a kor követelményeiből fakadó infokommunikációs eszközök tudatos használatának elsajátítását, így a digitális írástudás elsajátítását, valamint az iskolai képzésekhez kapcsolódó szakmák bemutatását és a pályaorientációs tevékenységet. Fontos célunk a társadalmi szocializáció segítése, annak érdekében, hogy a tőlünk kikerülő fiatalok a társadalom megbecsült és értékeket teremtő tagjai legyenek. Célul tűztük ki a tanulói személyiség optimális fejlesztését, aminek értelmében az egyéni adottságok figyelembevételével törekszünk a testi és lelki egészség megőrzésére, a művészeti alkotások megbecsülésére és értelmezésére, a kulturált magatartás elsajátítására, a természeti környezettel való harmonikus emberi kapcsolat megteremtésére. Az esélyegyenlőség érdekében célul tűztük ki a hátrányokkal induló tanulók felzárkóztatását, lehetőséget teremtve az igényeiknek megfelelő társadalmi célok megvalósítására. Emellett külön hangsúlyt kívánunk fektetni a kiemelkedő tehetségű tanulók támogatására, segítve eredményességüket, támogatva tehetségük kibontakoztatását. Célunk, hogy oktatói-nevelői munkánk során az ismeretek átadása mellett fontos szerepet kapjon a készségfejlesztés és tevékenységünk révén megteremtődjön a fiatalokban az igény az önművelésre, illetve a társadalmi követelményekhez való alkalmazkodásra, megújulásra. Olyan közösségeket kívánunk létrehozni, ahol a megismerés öröme és az ismeretátadás szépsége mellett érték a tolerancia és az összetartozás.

Névadónktól Zrínyi Miklóstól származó jelmondatunk: „Nem másra használ eleink tündöklése nekünk, hanem hogy égő szövétneknél, fényes fáklyánál futjunk a mi életünk pályáját, nem lehetünk sötétben, sem mi, sem az mi cselekedeteink; ha jól viseljük magunkat, azoknak fényességénél mindjárt minden ember meglát: ha rosszul, úgy sem kerülhetjük ujjal való ránk mutatást.”

1.2. Jövőkép

A Zrínyi Miklós Gimnázium a létrehozása óta eltelt időszak alatt - megküzdött az ismeretlenség, a „külvárosi” jelleg, a hagyományok hiányának hátrányaival, a laza, esetlegesen szerveződő iskolai közösségek állandó változásaiból és a fenntartóváltásból adódó működési nehézségekkel. A Zrínyi Gimnáziumban mára az innovatív gondolkodás megvalósulásai, a pedagógiai munka színvonala, a szaktantárgyak tanítása során végzett felkészítési tevékenység, a kompetenciafejlesztés gyakorlata, illetve a versenyek terén elért eredmények olyan minőségi munkáról adnak tanúbizonyságot, amit a bemeneti tanulmányi szint és a kimeneti értékek összehasonlítása folyamán csak a legjobb iskolák tudnak a munkájuk értékelése tekintetében felmutatni. Feladatunknak érezzük, hogy reagáljunk a társadalmi problémák kölcsönhatásaira, és megoldásaink akár egy nagyobb közösség számára is mintát nyújtsanak. Célunk, hogy a Délkelet-Pesti régió meghatározó intézményévé váljunk, ahol a demokratikus értékek mentén végzett pedagógiai nevelőmunka és a szaktárgyak területén zajló módszertani tevékenység a tanulók érdekeinek és képességeinek megfelelően optimális mederben folyik.

A gimnázium képzési irányai, specialitásai:

- Általános: kötelező első idegen nyelv az angol, második idegen nyelv a német. Cél, hogy képzési lehetőséget biztosítsunk azoknak a tanulóknak, akiknek egyik specializáció sem áll közel a személyiségükhöz.
- A 2021 szeptemberében induló általános tagozat kommunikációs specializációval elnevezésű képzésben a magyar nyelv és irodalom tantárgyat, valamint az első idegen nyelvet emelt óraszámban tanítjuk. Az első idegen nyelv tanítása során a kimeneti követelmény B2+ nyelvtudás. A pirossal jelzett óraszámok a gimnáziumi kerettantervtől való eltérést jelzik. A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a képi gondolkodásmód fejlesztésére, illetve a szóbeli és írásbeli kommunikáció magas szintű elsajátítására (idegen nyelven is). Emellett a kulcskompetenciák (matematikai-logikai gondolkodás és szövegértés) fejlesztése is a kiemelt célok között szerepel. A szabadon tervezhető órakeretben a matematika (cél a matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése) és a mozgókép és média tantárgyat tanítjuk (elméleti és gyakorlati feladatok). A tanulók számára a 11. évfolyamon ajánlott fakultáció a mozgókép -és médiaismeret, melynek teljesítése során emelt szintű érettségire készítjük fel őket.
- Közbiztonsági: (B osztály 16 fő) A tanulók a Budapesti Rendőrfőkapitánysággal közösen megtervezett és kivitelezett formában – megismerkednek a rendőri munka alapjaival, a szakma egyes területeinek specifikumaival. A tanulók a mindennapos testnevelés órakeretében önvédelmi oktatásban részesülnek. A belügyi rendészeti ismeretek képzés keretében a közbiztonsági csoport négy éven keresztül tanulja a tantárgyat) a szakmai ismeretekből emelt- vagy középszintű érettségi vizsgát tehetnek. A képzés 2023-24-es tanévtől 16 fővel zajlik.
- Honvéd-kadét:(B osztály 16 fő) A tanulók a Honvédelmi Minisztérium közreműködésével kialakított szakmai képzésben vesznek részt (honvéd kadét képzés 1.szint) – megismerkednek a katonai munka alapjaival, a szakma egyes területeinek specifikumaival. A tanulók a mindennapos testnevelés órakeretében önvédelmi oktatásban részesülnek. A honvéd-kadét képzés keretében a B osztály egyik fele négy éven keresztül tanulja a tantárgyat) a szakmai ismeretekből emelt- vagy középszintű érettségi vizsgát tehetnek. (2023-24-es tanév felmenőben)
- Idegenforgalmi osztály: Az első idegen nyelv (angol) oktatása magasabb óraszámban zajlik. A tanulók idegenforgalmi földrajzot tanulnak a 9.-10. évfolyamon, illetve az idegenforgalomhoz és a vendéglátáshoz kapcsolódó gazdasági ismereteket fakultáció keretében tanulják. A képzéshez tanórán kívüli szakmai programokat szervezünk a tanulók számára. Az idegenforgalmi képzés 2021 szeptemberétől kimenő rendszerben megszűnik.

- A 2021-től induló négy évfolyamos angol nyelvi képzésben az első idegen nyelvet (heti 5) emelt óraszámokban tanítjuk. Az első idegen nyelv tanítása során a kimeneti követelmény B2 nyelvtudás. A pirossal jelzett óraszámok a gimnáziumi kerettantervtől való eltérést jelzik. A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség magas szintű elsajátítására (idegen nyelven is), illetve a képi logikai gondolkodás fejlesztésére (Művészetek). Emellett a kulcskompetenciák (matematikai-logikai gondolkodás és szövegértés) fejlesztése is a kiemelt célok között szerepel. A szabadon tervezhető órakeretben a matematika (cél a matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése) és a magyar nyelv és irodalom tantárgyat tanítjuk. A tanulók számára a 11. évfolyam végén angol nyelvi vizsgát szervezünk. Az angol nyelvből emelt szintű érettségire készítjük fel a tanulókat.
- Angol nyelvi előkészítő osztály: A tanulók az előkészítő év után emelt szintű idegen nyelvi képzésben részesülnek. A nyelvi előkészítő évfolyam végén, és a 10. tanév befejezésekor angol nyelvből évi vizsgát tesznek, ami az osztályban való továbbhaladás feltétele. A képzés célja az első és a második idegen nyelv magas szintű elsajátítása, az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése. A 12. év végén a kilépő tanulók legalább B2 szintű angol nyelvtudással rendelkeznek.

A kommunikációs, a közbiztonsági és honvéd kadét csoportokban nem szakképzés folyik, viszont a tanulók az általános képzés mellett részletesebben megismerkedhetnek egy-egy szakma alapjaival, ami megkönnyítheti a későbbi pályaválasztásukat, munkába állásukat. A képzés folyamán folyamatosan figyelmet szentelünk a munkaerő-piaci és a felsőoktatási igényeknek - követelményeknek.

A 10. osztály befejezése után a tanulók emelt, vagy középszintű érettségire történő felkészülés keretében folytathatják a megkezdett specializációt, vagy választhatnak az egyéb tantárgyak közül is.

Az iskolában két idegen nyelv tanulása kötelező. Az iskolában választható idegen nyelvek: angol, német, olasz, spanyol, amelyeket évfolyamszinten, lehetőség szerint homogén nívócsoportokban tanítjuk.

Az idegen nyelveket, a matematikát, az informatikát, a magyar nyelvtant minden osztályban, 9. évfolyamon a fizikát, 12. évfolyamon az irodalom tantárgyat bontott csoportokban tanítjuk.

A művészeti nevelés az iskolai oktatás szerves része. A vizuális kultúra és az ének-zene tantárgy kapcsán létrejött tanulói produkciók magas színvonalúak, és egyre többen választják érettségien is ezeket a tantárgyakat.

A tömegsport foglalkozások keretében több sportágból (labdarúgás, asztalitenisz, kosárlabda, röplabda, természetjárás) választhatnak a tanulók.

A gyógytestnevelésre utasított tanulók foglalkoztatását lehetőség szerint helyben oldjuk meg.

Az iskola egyéb képzési lehetőségeket is kínál:

- 2003-tól ECDL Vizsgaközpontként az Európai Számítógéppelkezelő Jogosítvány megszerzésére is van lehetőség. A vizsgára való felkészülésre külön tanfolyam keretében is van mód.
- Az iskola segíti a tanulókat a jogosítványszerzésben, ennek érdekében a jelentkezők számára időközönként egy autósiskola közreműködésével tanfolyamot indít.
- Az intézménybe – földrajzi elhelyezkedése következtében is – elsősorban a kőbányai iskolák tanulói, a dél- és keletpesti kerületekben, valamint a közeli agglomerációban élő gyerekek jelentkeznek, illetve járnak.
- Iskolánk „Külső-Kőbányán” helyezkedik el, a városrész nagylakótelepi, illetve családi házas negyedeinek határán.

- Az épület 1978-ban - gyors-paneles technológiával - általános iskolának épült. Az udvar és a tanterem kicsik, hiányoznak a kiscsoportos foglalkozásokra alkalmas helyiségek, de a nagyobb létszám befogadására alkalmas közösségi terem is. A legszükségesebb szaktantermeket, előadókat, irodahelyiségeket kialakítottuk, barátságosabbá tettük az aulákat, lépcsőházakat. Az utóbbi évek felújításai (2011- függönyfal, 2014- tornaterem) komfortosabbá tették az épületet, de további erőfeszítésekre van szükség a XXI. századi igények kielégítéséhez.
- Kapcsolatunk mind a fenntartóval (Kelet-Pesti Tankerületi Központ), mind a tulajdonossal (Fővárosi Önkormányzat) illetve a kerületi önkormányzattal, valamint a környék általános iskoláival is jónak mondható. Tudatosan törekszünk partneri kapcsolataink fejlesztésére. Az XXI. századi társadalmi igények előtérbe helyezik az angol nyelvi képzést. Ennek megfelelően igyekszünk bővíteni cserekapcsolatainkat.
- Az iskola pedagógusainak száma 45 fő körül mozog. Mindig van néhány tartósan távollévő, illetve nem teljes óraszámú, részfoglalkozásuként dolgozó kolléga. Ez a munkaerő-gazdálkodási forma semmiféle zavart, problémát nem okoz. Általában biztosított, hogy adott tanulócsoportban, adott tantárgyat huzamosabb ideig azonos tanár tanítsa.
- Az iskola rendelkezik bizonyos megtartó erővel. Ennek oka is és egyben következménye is, hogy a tantestület egységes szellemben dolgozik, a tanárok figyelnek egymásra, kikérik egymás véleményét. Természetes a segítségnyújtás, s legfontosabb tevékenységnek a tanulókért való munkálkodást tekintik. A különböző személyiségű, gyakran meghatározó, markáns egyéniségű kollégák gyakran folytatnak élénk ám korrekt, jobbitó szándékú szakmai vitákat, eszmecseréket.
- A nevelőtestület egy része kimondottan érdeklődik szakmai továbbképzések iránt. Szervezett formában vesznek részt tanfolyamokon, illetve sokan önképzést folytatnak. Kedvező tapasztalatokat szereztünk a belső szervezésű akkreditált továbbképzés indítása területén, mivel a szakmai-módszertani előnyök mellett a munkaszervezés és a finanszírozás szempontjából is kivitelezhetőbbnek tartjuk ezt a továbbképzési formát. Az iskolavezetés fontos feladatának érzi, hogy segítse a tantestületet abban, hogy társadalmi kihívásoknak meg tudjon felelni, és a pedagógiai eszköztárát folyamatosan fejleszteni tudja.
- Az iskolában négy munkaközösség működik: az „osztályfőnöki”, a „humán”, a „nyelvi” és a „reál”.
- Minden kollégánk legalább egy munkaközösségnek tagja. Ezek a szakmai csoportok aktív résztvevői a különböző iskolai szintű döntések előkészítésének, állásfoglalások kialakításának. Gyakoriak a szakmai, módszertani, pedagógiai eszmecserék, támogatjuk, hogy erősödjön az egymás munkája iránti érdeklődés, nyitottság, az együttműködés.
- Bevált gyakorlat, hogy a munkaközösség-vezetők az iskolavezetés tagjaként elősegítik a megalapozott döntéshozatalt, a gyors és hiteles információáramlást.
- Az iskola tanulóinak létszáma 500-550 fő körüli. Az összetétel felkészültség, érdeklődés, képességek tekintetében meglehetősen heterogén. Sok tanulónk él csonka családban, nehéz anyagi körülmények között.
- Sok tehetséges és szorgalmas tanuló mellett jelentkező probléma a tanulók életszemléletében az erkölcsi értékviselés jegyeinek megjelenése, az érzelmek kezelésére való képtelenség (vagy - ami még ennél is súlyosabb -, az érzelmek hiánya), valamint az akarati jellemzők gyengeségei.

- Ennek leggyakoribb iskolai megnyilvánulásai: a tudás, a műveltség presztízsének hiánya; önismerteti, önértékelési problémák; az ismeretszerzés, a szervezett tanulás iránti közöny, fásultság, motiválatlanság.
- Természetesen nálunk is van bizonyos mértékű lemorzsolódás, aminek folyamatos csökkentése a célunk. Ugyanakkor az is elmondható, hogy emelkedő tendenciát mutat a felsőoktatási intézménybe sikeresen felvételiző tanulók száma és aránya.
- A tanulók-tanárok közötti információáramlást az e-napló, az alkalmi jellegű iskolaújságok, az iskolarádió, a facebook profil, és a honlap biztosítja elsősorban, de a nyílt személyes párbeszédet minden intézményesített formánál hatékonyabbnak tartjuk.
- Egyre tudatosabban működik a diákönkormányzat. Ennek a területnek az erősítését éveken keresztül kiemelt feladatnak tekintettük. Ma már elképzelhetetlen a tanév Diákközygűlés, DÖK tábor és Zrínyis- hét nélkül. A diákönkormányzat működése SZMSZ-ben szabályozott.
- A tanulók szüleinek választott, illetve felkért közössége, a Szülői Munkaközösség, amely egyben részvételi és képviselői fórum is.
- Az iskola – az egyéni és szükség szerinti alkalmakon túl – hagyományos módon szervezi meg a szülők számára a közvetlen tájékozódás és információcsere fórumait (évente két szülői értekezlet és három fogadóóra).
- Természetesen tanáraink – előzetes egyeztetés alapján – készséggel adnak felvilágosítást, illetve segítséget a hozzájuk forduló szülőknek. Szülői, osztályfőnöki, szaktanári, tanulói kezdeményezésre egy-egy konkrét konfliktus megoldására rendkívüli értekezletet tartunk, az érdekelt felek részvételével.
- A nevelést illető kérdésekben segítjük a szülők tájékozódását és tevékenységét az érdeklődésüknek megfelelő témákban szervezett rendezvényeken.
- Az iskola még a jelentkezési időszak előtt igyekszik megismertetni magát környezetével, miközben maga is megismerkedik leendő tanulóinak egy részével. A tanév kezdetét megelőző gólyatáborban lehetőséget teremtünk az iskola bemutatására, a leendő osztálytársak megismerkedésére és a közösségformálásra. Ennek formái: szórólapok; találkozás általános iskolás tanulók szüleivel, nyílt napok általános iskolásoknak és szüleiknek. Igény szerint tanulmányi kiegészítő foglalkozásokat tartunk, amelyek keretében megismerhetik a tanulók leendő tanáraikat és az iskolában támasztott alapkövetelményeket. A felvétellel kapcsolatos szabályozást a felvételi szabályzatban rögzítjük, a felvételt nyert tanulók számára az iskolai alapítvány szervezésében gólyatábort rendezünk, amelyet önköltségi alapon, illetve pályázati támogatásból finanszírozunk.
- Tanév közben is van lehetőség be- és kiiratkozásra. Ez esetben a törvényi eljárási szabályok a mérvadók. Amennyiben az időközben beiratkozó tanuló valamely gimnáziumunkban tanított tantárgyat korábban nem tanulta, egy bizonyos – megállapodás szerinti – türelmi idő után különbözeti vizsgát tesz.
- Az iskolában évfolyamonként egy osztályban 5 éves (0. évfolyamon angol nyelvi előkészítő), három osztályban 4 éves gimnáziumi képzés folyik.

NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Az iskola pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásrendszere

Iskolánkban olyan nevelő-oktató munka folyik, amelynek során a tartalmas és mély műveltség formálása, a tanulói tudás magas szintjére törekvés mellett – az igényesség és a követelés elvének feladása nélkül – nyugodt, toleráns, empatikus, kölcsönös tiszteleten alapuló hátrányos megkülönböztetés nélküli légkörben élhet és dolgozhat pedagógus és diák egyaránt.

Tanulóink képességei, készségei, tudásuk, érdeklődésük, érzelmi és akarati életük fejlettsége, a mindezeket befolyásoló családi háttérük, szociális helyzetük nagy különbségeket, gyakran jelentős hiányosságokat jelez.

A tanulócsoportok tanulásának támogatása különböző stratégiákat, módszereket igényel, ezért törekszünk az életkori, az egyéni és a csoportosajátosságoknak megfelelő, aktivitást, differenciálást elősegítő tanulási és tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.

Ezért azt valljuk, hogy nekünk a pedagógia minden eszközét hangsúlyosan a fejlesztő tevékenység megvalósítására kell mozgósítanunk.

Oktató - nevelő munkánk tartalmának, az alkalmazott módszereknek, eljárásoknak megválasztásakor kiemelt szempontunk az egyéni sajátosságok, eltérések figyelembe vétele annak érdekében, hogy tanulóinknak szükségleteik és lehetőségeik szerint is a legjobbat és a legtöbbet nyújtsuk.

Ezen belül kiemelt jelentőséget tulajdonítunk:

- a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető műveltség fejlesztésének;
- az általános emberi értékeknek, valamint a korunk gyakorlati követelményeinek talaján újrateremtett erkölcsi értékeknek;
- az önmegvalósítás tanításának és tanulásának;
- az információcsere folyamatos biztosításának, a visszajelzések, visszacsatolások rendszeres működtetésének.
- az esélyek kiegyenlítésének
- oktatásfejlesztési stratégiákban szereplő prioritásoknak

Mindezt csak a pedagógiai folyamat valamennyi résztvevőjének (tanuló – pedagógus – szülő) demokratikus elveken alapuló, aktív részvétele mellett tartjuk megvalósíthatónak.

Fontosnak tekintjük felhasználni, illetve a tanulók érdekében tudatosítani azokat a társadalmi-kulturális folyamatokat, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai és iskolán kívüli életét.

Iskolánknak a közoktatás rendszerében elfoglalt helyéből adódó célja, hogy megfelelő felkészítést adjon a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó tehetséges fiataloknak, az általános műveltségbeli tájékozottságot igénylő tanulóknak, és perspektívát kínálunk a szakmatanulást, a közvetlen munkába állást választók számára is. Az esélyegyenlőség elvének érvényesülése érdekében célul tűzte ki az iskola a hátrányokkal induló tanulók felzárkóztatását, lehetőséget teremtve ezzel számukra a középiskolai tanulmányok sikeres befejezésére, illetve igényeiknek megfelelően a társadalmi megbecsülést eredményező célok megvalósítására.

Feladatunknak tekintjük:

- reál és humán műveltség átadását;
- értékek, normák közvetítését;
- a tanulói személyiség optimális fejlesztését (figyelembe véve az egyén és a közösség szempontjait; a nemzethez, a természeti környezethez való tartozást; a testi és lelki egészséget; a kulturált magatartás jellemzőit);
- az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztését, illetve a kor követelményeiből fakadó infokommunikációs eszközök tudatos használatának elsajátítását, így a digitális írástudás elsajátítását;
- az iskolai képzésekhez kapcsolódó szakmák bemutatását és a pályorientációs tevékenységet;
- a kulcskompetenciák folyamatos fejlesztését
- az önálló gondolkodás és véleménynyilvánítás igényének kialakítását
- a kiemelkedő tehetségű tanulók támogatását, segítve eredményességüket, támogatva tehetségük kibontakoztatását;
- az alapvető pénzügyi ismeretek közvetítését 11.-12. évfolyamon;
- a nevelőtestület szakmai-pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztését.
- a fenntartói intézkedési tervhez való alkalmazkodást.

A pedagógiai alapelvek megvalósításának eszközei:

- tanítási órákon változatos módszerek alkalmazása;
- a tanulók motiválását elősegítő módszerek megismerése, alkalmazása;
- a differenciálás lehetőségeinek alkalmazása;
- a korszerű szemléltető eszközök és a digitális technológia alkalmazása;
- a munkaközösségeken belüli tapasztalatcsere fejlesztése;
- házi bemutató órák elemzése;
- mérések elemzése;
- továbbképzéseken való részvétel.

Eredményeket csak megfelelő eljárások alkalmazásától remélhetünk.

Elfogadott és a mindennapi gyakorlatba beépült, jellemző eszközök:

- követelménytámasztás;
- példamutatás;
- egyéni segítségadás;
- elmélet és a gyakorlat összekapcsolása;
- tevékenykedtetés;
- normák, szokások, hagyományok közös kialakítása;
- partnerségre épülő tanár-diák kapcsolat;

- szükség esetén szervezett keretek között a digitális tanítási rendre való átállás.

2.2. A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- segíti a tanulói személyiségfejlődést,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák adminisztrációjának vezetése,
- az érdemjegyek és hiányzások heti rendszerességgel történő rögzítése az e-naplóban
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- tanmenet készítése, éves munkájának megtervezése, annak megfelelő haladási ütem követése
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos jelzések továbbítása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- értékek, társadalmi normák közvetítése,

- aktív közreműködés a tantárgyához kapcsolódó iskolai programokon;
- digitális tanrend esetén a kollégákkal és a tanulókkal való folyamatos kapcsolattartás, a tananyagok minél hatékonyabb közvetítése.

2.3. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízza meg minden tanév májusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire;
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását;
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével;
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét;
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti;
- szülői értekezletet tart;
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása. Az igazolt és az igazolatlan hiányzások jogkövetkezménnyel járó értékeinél értesíti az iskolatitkárt, illetve szükség esetén a gyermek és ifjúságvédelmi felelőst;
- együttműködik az iskola önkéntes munka koordinátorával;
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelősével;
- együttműködik az osztályban tanulók egészségügyi szűrővizsgálatainak megszervezésében;
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében;
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére;
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását;
- segíti az osztályközösség formálódását, szükség esetén tanórán kívüli programok szervezésével;
- esetenként órát látogat az osztályban.

2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A fiatalok személyiségét az iskola, mint szervezet és a pedagógus, mint személyiség formálja.

A tanulók önismerete és erkölcsössége alakításának, fejlesztésének alapja az, hogy az érzelmi elszívárosodást megállítjuk, a folyamatot megfordítjuk és életszemléletüket pozitív elemekkel gazdagítjuk.

Fel kell kelteni tanulóinkban annak az igényét, hogy az élet kereteit értelmesen töltsék ki. Tűzzenek ki hosszabb távú célokat, lássák be, hogy az ehhez vezető út az akarat edzését is szolgáló rövid távú célok megvalósítása. Meg kell értetni velük, hogy az ismeretszerzés, a szervezett tanulás is ilyen.

Hozzá kell segítenünk tanítványainkat ennek megvalósításához azáltal is, hogy önismeretüket, önértékelési képességüket, és önmenedzselési tevékenységüket is fejlesztjük. Segítenünk kell annak felismerésében és megértésében, hogy ők (és mások) kiéért, miért, miben és mennyiben felelősek.

Az iskolai nevelő-oktató munkában nagyobb szerepet kell kapniuk a személyiségfejlesztő pedagógia-
nak, hogy hatékonyságunk megsokszorozódjon, hogy elvi síkon egységesek, módszer tekintetében variálhatók lehessünk.

Segítenünk kell a tanulókat abban, hogy jogaikkal, választási lehetőségeikkel, szabadságukkal úgy éljenek, hogy döntéseik személyiségük pozitív irányú fejlődését, épülését, gazdálkodását eredményezzék.

Kedvező és hatékony keretet jelentenek ebben a munkában az iskola mentálhigiénés programjai is. Szükséges – különösen az osztályfőnöki feladatokat is ellátó kollégák esetében – ilyen irányú továbbképzést, tréninget, esetmegbeszéléseket szervezni. Meg kell teremtenünk a szemléletformálást, a szakmai viták fórumait. A leglényegesebb, legáltalánosabb kérdéskörökkel nevelési értekezleten is foglalkoznunk kell.

Feladatunk, hogy a pszichológiai segítségnyújtás, valamint a megfelelő irányú és tartalmú motiváció mellett a tanulási stratégiák, technikák elsajátítására is megtanítsuk a tanulókat.

2005. szeptember 1-től nagy segítséget jelent munkánkban az iskolapszichológus alkalmazása.

Neveljük a személyiség tisztelőre, szociális érzékenységre, humánus, értékeket védő magatartással!

Törekedjünk arra, hogy a tanulók megértsék a rend és a szabadság összefüggéseit, hogy legyen ez a magatartásukat alapvetően meghatározó szabályozó elem.

A személyiségfejlesztés elsődleges szinterei a kötelező tanítási órák, a választható, az egyéni és a szabadidős foglalkozások.

2.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, a közösség által történő nevelésének megszervezése és irányítása az iskola, a pedagógus alapvető feladata. Iskolánk alapvető közösségei az osztályok, de mesterségesen alakulnak még nyelvi és a valamely tantárgyat magasabb óraszámban tanuló csoportok is (közép- és emelt-szintű érettségi vizsgára felkészítő csoportok).

Meghatározó jelentőségű - és ezért különös körültekintést igényel - a keretek megszervezése és a közreműködők körének kialakítása: az érdeklődési kör szerint szerveződő speciális osztályok, az ennek megfelelő osztályfőnök megbízása, az osztályban tanító tanárok kiválogatása, együttműködésük koordinálása, az adott közösség problémáinak megoldására történő mozgósításuk.

A közösség nyitott gondolkodású, közösségi érzelmű, cselekvő emberek csoportja. Olyanoké, akik rendelkeznek bizonyos szociális képességekkel és a jó emberi kapcsolatokat elősegítő személyiségvonásokkal (elfogadóak, toleránsak, segítőkészek). Akik tudják, hogy az embereknek vannak jó és rossz tulajdonságaik, akik ismerik önmaguk hibáit és erényeit, akik tudatában vannak a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének, akik képesek a konfliktusok tűrésére és kezelésére, akik keresik az önkifejezés és önérvényesítés lehetőségét a közösségben, de érzik ennek határait is.

Ilyen személyiségek, illetve ilyen csoportok bonyolult, sok és sokféle körülmény szövevényes együttes hatására alakulhatnak ki.

Úgy véljük, rendkívül fontos:

- a pedagógus személyes példája;
- a pedagógusok (főként az osztályfőnökök) felkészítése a különféle személyiségfejlesztő technikák alkalmazására, pedagógiai-pszichológiai témák kifejtésére;
- az, hogy elvként fogadjuk el, s törekszünk a gyakorlatban érvényre juttatni, hogy élő, gyakorlati, konkrét szituációk, gyakori és tartós együttlét keretében ismerjék meg és gyakorolják a tanulók ezeket a jellemvonásokat, magatartásformákat;
- hogy megtartsuk, illetve erősítsük és gazdagítsuk a különböző iskolai rendezvények, kirándulások, diákkapcsolatok, szakmai gyakorlatok, hagyományos osztályprogramok színvonalát, nevelő hatását;
- hogy a szabadidős programok szervezésekor a művelődés, tanulás, szórakozás, pihenés mellett legyen szempont és cél a közösségformáló hatás is;
- hogy a szabadidő szervező pedagógus munkatervének kialakításakor, a programok lebonyolításakor kérje ki és használja fel a tanulóifjúság és a nevelőtestület véleményét, javaslatait;
- hogy használjuk a diákönkormányzat adta lehetőségeket (pl. a tanulói jogok és kötelességek törvény által meghatározott körének ismerete, gyakorlása, közvetítése, képviselése);
- a közösségi élet szabályainak, normáinak kialakítása a tanulók bevonásával, a meggyőzés és elfogadás alapján történjen;
- hogy továbbra is szervezzünk osztálykirándulásokat, sportnapokat, szakmai programokat, hangverseny és múzeumlátogatásokat, és ezt nevelő-oktató munkánk részének tekintsük;

2.6. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A munkafegyelemmel kapcsolatos problémák felismerése, megoldása három szinten zajlik.

Alapvetően a szaktanár és a tanuló személyes kapcsolatán, az egyéni ráhatás helyes megválasztásán, a fegyelmező eszközök mellett a segítségadás megnyilvánulásain múlik. Fontos azonban, hogy szükség esetén az adott tanulót vagy csoportot tanító tanárok együttes nevelő hatása is érvényesüljön. Végső esetben a nevelőtestület keres megoldást.

Helyes, ha a munkára nevelés során a közösség erejét és a szülők segítségét is felhasználjuk.

A tudás ellenőrzésével és minősítésével kapcsolatos tanári tevékenységet azonban nem használhatjuk fegyelmezési eszközként!

Az indokolatlan hiányzások, késések ok-okozati összefüggésben állnak a bukások magas arányával. Csökkentésük érdekében egyéni bánásmóddal, személyes odafigyeléssel, állandó vagy szakaszolt teljesítménybeli sikerélmény nyújtásával, a tanulóközösség pozitív hatásának növelésével tehetünk a legtöbbet. A nevelőmunkán túl főleg a vonatkozó szabályok következetes betartása útján érhető el eredmény (adminisztráció, a szülőkkel tartott szoros információs kapcsolat, a szankciók alkalmazása).

Az egészségre káros szerek (dohányzás, drog) használata, élvezete elleni küzdelmünk részben nevelési kérdés, részben szabályozó, illetve tiltó intézkedések révén valósul meg (tanári ügyelet). Évek óta támaszkodunk a kortárssegítő programok hatékonyságára. Elsősorban a közbiztonsági és honvéd kádét csoportokba járó tanulóink vesznek részt ilyen jellegű képzéseken. Továbbá minden ilyen típusú pályázati lehetőséget kihasználunk.

Ezek a kérdések feltétlenül témái az osztályfőnöki óráknak.

Folytatjuk a külső szervek, szakemberek (rendőr, pszichológus, civil szervezetek, egyéb szakértők) által tartott felvilágosító előadások szervezését, propagandaanyagok terjesztését. Lehetőség szerint szorgalmazzuk a szülők részvételét is a programokon. Az iskolaorvosi hálózat segítségét is felhasználjuk a problémák kezelésében.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azokat az eseteket, amelyeknél felismerhető, hogy a magatartási nehézség oka valamely mentálhigiénés probléma.

Bővítenünk kell ismereteinket ezen a téren: el kell sajátítanunk a felismerés, illetve az ilyen típusú probléma kezelésének alapjait.

Szükség esetén kérni kell a megfelelő pedagógia szakszolgálat közreműködését. A Pedagógiai Szakszolgálat illetve a pszichológus segítségével fel kell tárni a beilleszkedési nehézségekkel, magatartási zavarokkal küzdő gyermek problémáit. Ki kell munkálni - a szülő bevonásával – a rehabilitáció útját.

Amennyiben a kötelező tanítási órák látogatása alóli felmentés látszik megoldásnak, az iskola segítséget nyújt az osztályozó vizsgára való felkészüléshez: tájékoztatás a vizsgakövetelményekről, konzultáció biztosítása. Az utóbbira rendelkezésre álló heti órakeretet az iskola évente állapítja meg és osztja el.

A pedagógiai szakszolgálatok segítségének igénybe vételét a szülő és/vagy a tanuló is kezdeményezheti.

Célunk, hogy segítségünkkel a tanulók ismerjék és átérezzék a társadalmi együttélés szabályait és a társadalmi beilleszkedésük lehetőleg zökkenőmentes folyamattá válják.

2.7. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséges tanulók felismerésében jól hasznosíthatók azok - a 9. osztályban már hagyományossá váló – bemeneti mérések, amelyeket több tantárgyból is végzünk.

Sejtéseink azonban csak hosszabb idő után, a fejlesztő tevékenység eredményeként válnak bizonyossá. Az iskolai tehetségprogram kiemeli a tehetségazonosítás jelentőségét, amelynek érdekében minden tanévben szociokulturális háttértől független mérést kívánunk lebonyolítani (objektív kiválasztás, az iskolapszichológus vezetésével). Az így kiválasztott tanulók mellé a szaktanárok is javasolhatnak tanulókat (szubjektív kiválasztás). A tehetséges tanulók számára felmenő rendszerben bevonásával külön foglalkozásokat szervezünk az iskolai összórakeret terhére. A tehetségekkel való különleges fejlesztő tevékenység célja a teljes körű tehetséggondozás (ismeretbővítés, motiváció erősítése, kreativitás illetve készségek fejlesztése) megvalósítása egyéni fejlesztési utak kijelölésével.

A fejlesztés további eszközei:

- Csoportbontás bizonyos tantárgyakból (matematika, idegen nyelvek, informatika, nyelvtan, fizika 9. évfolyamon, irodalom 12. évfolyamon a 2015-16-os tanévtől). A mozgókép és média a 9. és 10. évfolyamon. 2022. szeptember 1-től, a magyar a 9Ny-ben 2023. szeptember 1-től.
- Többletörék biztosítása a specializációhoz tartozó tantárgyakból
- Eszközhasználat lehetővé tétele (könyvtár, számítógép, Internet).
- Az énekkar működtetése.
- Projektfoglalkozások, témanapok szervezése
- Versenyeztetés, amelynek a lehetőségeit továbbra is kihasználjuk. Szükséges, hogy ezekre alaposabban készítsük fel a tanulókat (tanórán kívüli egyéni- és csoportfoglalkozások, házi versenyek). Fontos, hogy tanulóink számára több iskolai szintű megmérettetést szervezzünk (kiemelten a fordítóverseny, KI-MIT-TUD) mert a fiatalok így juthatnak sikerélményhez, további motivációhoz, amely a magasabb szintű versenyek sikeres teljesítéséhez, illetve a hosszú távú döntések meghozatalához elkerülhetetlen.
- Egyéb, tanórán kívüli lehetőségek (szereplések, kiállítások).
- Szakkörök, önképzőkörök, diákkörök szervezésének és működtetésének a lehetőségei - az időbeli és anyagi problémák miatt – korlátozottak.
- Kiemelt fakultáció indítása, azaz olyan tantárgyakból ahol magas az emelt szintű jelentkezők száma, lehetőséget biztosítunk arra, hogy a középszintű és az emelt szintű követelményeket a 11, illetve a 12. évfolyamon külön évfolyami csoportban sajátítsák el. A kiemelt fakultáció célja az emelt szintű érettségire való alapos felkészítés, követelményei ezért az emelt szintű érettségi követelményeihez illeszkednek.

- Nem mondhatunk le a tanórai lehetőségekről még akkor sem, ha az energiák nagy részét a kevésbé sikeres, a lemaradó tanulók fejlesztésére kell fordítanunk. Bármilyen nehéz is, preferálnunk kell a munkáltató jellegű órákat, a differenciált foglalkoztatást, a személyre szóló feladatadást.
- Sportkörökön, sportversenyeken való részvétel.
- Könyvtár használata. Az iskola könyvtára, mint a nevelési-oktatási folyamat eszköztára hagyományos és modern eszközeivel (Internet használat) is segíti az önálló ismeretszerzésre nevelést, valamint az értő olvasást és az olvasóvá nevelés folyamatát.
- A kiemelkedő teljesítmények elismerése, jutalmazása – a közösségek előtt is.

Az iskolán kívüli rendszeres sport és művészeti tevékenység (mint tehetség-kibontakozási szintér) támogatása érdekében az intézmény a tanulót a mindennapos iskolába járás alól mentesítheti. Ebben az esetben az intézményvezető saját hatáskörében dönt a tanuló bizonyos órák alóli felmentéséről. A beszámoltatás osztályozóvizsga keretében történik.

2.8. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban meghatározó a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók aránya.. Ennek oka lehet az iskola elhelyezkedése és az is, hogy társadalmi szinten egyre kisebb a családok nevelő hatása. A gyermek fejlődését és nevelését veszélyeztető leggyakoribb tényezők: az egészségtelen életmód, a táplálkozás hiányossága vagy egyoldalúsága, valamelyik családtag alkoholizálása, a kábítószeres jelenléte, a dohányzás, a családok tartósan rossz anyagi és szociális helyzete, a családi élet érzelmi kiüresedése, széthullása.

A kollégák, szülők és tanulók tájékoztatása és együttműködés a külső szervezetekkel

A pedagógus kollégák, a szülők és tanulók ismerik az iskola ifjúságvédelmi tevékenységét és lehetőségeit (pályázatok, ösztöndíjak, segélyek), illetve az iskolán kívül igénybe vehető ifjúságvédelmi és szakellátó intézményeket (Kőbányai Gyermekjóléti Szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat, Radar Ifjúsági Iroda, Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központ Az iskolában pedagógus, vagy felsőfokú végzettségű dolgozó látja el az ifjúsági és gyermekvédelmi felelős feladatát. Vannak állandó teendői (veszélyeztetettségi térkép, alanyi jogon járó segélyek ügyei stb.) amelyeket az SZMSZ mellékleteként, munkaköri leírásban kell rögzíteni. Fontos feladata még a folyamatos kapcsolattartás) külső intézményekkel, szülőkkel, tanulókkal, pedagógusokkal), valamint a megelőző, feltáró, segítő munka résztvevői közötti közvetítés.

Az intézmények elérhetőségét az érintettek számára ismertté tettük és a tanítási időn kívül is biztosítjuk.

Prevenció

A megelőzésre nagy hangsúlyt fektet az iskola. Tanulóink sokféle kortárssegítő prevenció programon vesznek részt.

Rendszeresen szervezünk az egész iskola részére különböző rendezvényeket az alábbi témákban:

- egészséges életmódra nevelés;

- drogprevenció;
- szexuális felvilágosítás és viselkedéskultúra ;
- bűnmegelőzés.

A prevenció foglalkozásokon a kollégák is rendszeresen részt vesznek, továbbá szívesen választanak ilyen jellegű továbbképzéseket is. A gyermekvédelem egyik alapvető megelőző céljának tekintjük azt is, hogy egyetlen tanuló se kerüljön hátrányos helyzetbe származása, színe, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, illetve bármilyen más oknál fogva.

A szociális hátrányok enyhítése

Az iskola nem tudja teljes mértékben felvállalni a tanulók fejlődéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítását a család helyett, de odafigyeléssel és konkrét intézkedésekkel igyekszünk enyhíteni a szűkös vagyoni helyzetből fakadó hiányokat. Az iskola mellett működő alapítvány segítségével ösztöndíjban részesítjük a kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkező tanulókat, figyelembe véve a közösségi munkájukat és a szociális helyzetüket is (Zrínyi Ösztöndíj félévente 10 tanuló részére).

Juttatások

- ingyenes vagy 50 %-os ebédellátás;
- egészségügyi szűrővizsgálatok;
- Zrínyi ösztöndíj;
- alapítványi támogatás.

Ezeket a juttatásokat az iskola differenciáltan osztja el, figyelembe véve a rászorultság mértékét és a rendelkezésre álló keretet. A szülők és a tanulók informálása a lehetőségekről az iskola tájékoztatási kötelezettségének része, amiről az intézményvezető és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős gondoskodik. Általános eljárási rend, hogy a szülők kérvényt adnak be, amely tartalmazza a segélykérelem okát és a család anyagi helyzetéről szóló nyilatkozatot. A segélyek kiosztása és összegének meghatározása ezen nyilatkozatok alapján történik.

A segélykérelmekről döntő bizottság tagjai a segélykérelmekben megjelenő adatokat a titoktartás szabályai szerint kötelesek bizalmasan kezelni. Az adatok csak az államigazgatási út igénybevétele esetén – hivatalos keretek között – juthatnak az intézkedésre jogosultak tudomására.

2.9. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az elemzés során meg kell kísérelnünk annak eldöntését, hogy a várható kudarcok oka mi lehet. Puszta hiányos ismeretekről van-e szó, ami esetleg pótolható; vagy valamely képesség, készség fejlettségének alacsony volta az ok; netán hiányos vagy helytelen az alkalmazott tanulási technikák repertoárja.

Fentieknek megfelelően kell megszervezni a felzárkóztatás kísérletét, programjait:

- A főleg eszköz-jellegű ismeretbeli és a kommunikációs-képességbeli hiányok pótlására választható többletlehetőségek biztosítása a 9. évfolyamon (magyar, fizika, mozgókép és média csoportbontás, matematika-többszintű).
- Egyéni felzárkóztatás: egy-három tanuló részére szervezett foglalkozás, amelynek heti óraszámát – a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozás megszervezésére rendelkezésre álló órakereten felül – az iskola évente állapítja meg és osztja el.
- A tananyag tematikus tervezése komplex szemlélettel, különös tekintettel a készség és képesség-fejlesztésre, valamint az eredménymérésekre.
- Olyan tartalmi tervezés (tanmenet), amelyben helyet kap az év eleji tömbösített ismétlés, rendszerezés, hiánypótlás, vagy a hosszabb időszakra beiktatott folyamatos ismétlés, vagy a tananyag olyan súlypontozása, amikor csak az alapok biztos tudásának elérése az átmeneti cél.
- A tanórai differenciált foglalkoztatás szempontjai között a lassabban haladók érdekeit is figyelembe kell venni.
- Az aktív tanulás prioritása a tanítás-tanulás folyamatában, különös tekintettel a munkáltató óravezetési eljárásokra.
- Mindez nem elég hatékony, ha nem törekszünk a tanulókat érdektelenségükből kizökkenteni, ha nem ismerjük el apróbb sikereiket, előrelépésüket is, azaz, ha a követelés mellett nem motiválunk, és nem nyújtunk perspektívákat.
- A tanulók aktivitását fejlesztő, motivációját segítő, érdeklődését felkeltő tanítási módszerek megismerése, gyakorlati kipróbálása, felhasználása, leírása.
- Hospitálások, bemutató tanítások rendszerének kiépítése módszertani tapasztalatátadás céljából.
- Van hatása annak is, hogy már idejekorán tájékozódunk leendő tanulóink, az általános iskolák 8. osztályosainak felkészültségéről előkészítő foglalkozások keretében.
- Néhány egyedi esetben a folyamatos kudarcoktól a „felmentés” kíméli meg a tanulót. Ugyanakkor ez az eljárás természetesen meg is nehezíti számára a követelményeknek – év végi osztályozó vizsga keretében – való megfelelést. Ez csak ritkán megy segítség nélkül. Ezért az iskola tájékoztatást ad a vizsgakövetelményekről és konzultációs lehetőségeket biztosít a felkészüléshez.
- A testi, érzékszervi, egyéb (pl. dyslexia) problémákkal küzdő tanulók a szakértői és rehabilitációs bizottságok javaslatainak figyelembevételével egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása, értékelése alól mentességben részesülnek (szóbeli és/vagy írásbeli alóli mentesítés, mentesítés a tantárgy tanulása alól. (Számukra az iskola külön kérelem esetén egyéni felzárkóztatást szervez.)
- Informáljuk a felmentett tanulót, illetve szülőjét a magasabb évfolyamba lépés feltételeiről (osztályozó vizsga).
- Tanulásmódszertani elemeket építünk be mind a szakórai mind az osztályfőnöki órák tematikájába.
- A problémás magaviseletű tanuló mellé tanári mentort állítunk, aki egyéni foglalkozás keretében segíti a társas kapcsolatok alakításában és a tanulmányi előmenetelben a mentoráltat.

A sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók érdekében kifejtett tevékenység

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása érdekében folyamatos kapcsolattartást folytatunk a szakértői bizottsággal, illetve biztosítjuk a törvényi kereteknek megfelelően a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltakat.

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult. Az ellátást lehetőleg az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítjuk meg, kapcsolatot tartva a nevelési tanácsadóval. Az SNI és a BTM-es tanulók tanulmányi eredményességét növelni szeretnénk. Integrációs felkészítésüket fontosnak tekintjük, elsősorban a készségek és a kompetenciák fejlesztése érdekében.

2.10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

A kötelező taneszközök jegyzékében felsorolt, de az iskolában hiányzó eszközök beszerzésére az anyagi kereteket a fenntartó biztosította.

A nagy mennyiségű eszköz beszerzése közbeszerzési eljárás keretében folyamatosan történik.

Az iskola speciális tevékenységei (magasabb óraszámú tanított nyelvek, számítástechnika, idegenforgalommal és a rendvédelemmel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek tanítása) az alábbi eszközpark folyamatos fejlesztését igényli:

- számítógépek, nyomtatók, szoftverek, projektor, szerver;
- szakkönyvtár;
- tornaszerek;
- filmvetítésre alkalmas szaktanterem;
- digitális tábla.

2.11. A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az intézményvezető, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az információcsere lehetőségei:

- diákközségi ülés;
- a diákönkormányzat vezetőségi ülései;
- osztályfőnöki órák;
- hirdetések, iskolarádió, iskolaújság;
- honlap;
- Facebook-profil;

- e-napló;
- G-Suite.

Ezekon kívül a tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel.

A szülőkkel való kapcsolattartás hagyományos formáinak (szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, írásbeli tájékoztatások, elektronikus napló) működését tartalmasabbá, ezáltal hatékonyabbá szeretnénk tenni.

Munkánk további fontos részének tekintjük az érdeklődő szülők pedagógiai kultúrájának emelését is, hiszen a családokon belül is vannak nevelési problémák. A családban veszélyeztetett gyermek jogainak képviselője, helyzetének segítése továbbra is feladatunk.

Számítunk a szülők közreműködésére abban is, hogy a hiányzási, tanulmányi helyzet javítása érdekében kifejtett tevékenységünket támogatják oly módon, hogy betartatják gyermekeikkel a számukra az iskolában kötelezően előírt szabályokat, illetve folyamatosan figyelemmel kísérik előrehaladásukat.

Hosszú távú célunk az iskolai akadálymentesítés megvalósítása azért, hogy az iskola alkalmassá váljon a mozgássérült tanulók fogadására. A fentiek mellett az SNI tanulók közül a részképesség-zavaros tanulók fogadására kívánunk nagyobb hangsúlyt fektetni. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy a legelterjedtebb tanulási zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, hiperaktivitás) kezelése terén az iskolánkban képzett szakemberekkel rendelkezünk. Ezen szakemberek feladata a részképesség-zavarok felismerése, a kezelési időszak előkészítése, koordináció, a rehabilitációs foglalkozások előkészítése, esetenként szervezése, megvalósítása.

Célunk továbbá, hogy az új módszerek és eszközök alkalmazásával fokozzuk a tanulók versenyképességét a munkaerőpiacon. El kívánjuk érni, hogy a diákok a megszerzett tanulmányi ismeretek mellett fejlett szociális kompetenciájú személyiséggé váljanak. Ezenkívül fontosnak tartjuk, hogy a tanulók és szüleik felismerjék a környezettudatos gondolkodás fontosságát a mindennapokban. Az iskola erősíteni kívánja a környezettudatos gondolkodást a következő generációk körében.

Javítani kívánjuk az iskolában a roma tanulók eredményességét, ezáltal erősíteni a társadalmi kohéziót. Fontosnak érezzük a tanulók körében az öntevékeny, önkéntes cselekvésre való igény erősítését és az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést.

Lépéseket kívánunk tenni a közvetlen társadalmi környezet és a intézmény közötti kapcsolatrendszer fejlesztése érdekében (szülők nevelési tevékenységét segítő rendezvények, szolgáltatások, elektronikus naplózás).

Szorosabb együttműködést kívánunk kialakítani a pedagógusképzésben szerepet vállaló intézményekkel (elsősorban az ELTE Neveléstudományi Intézetével), annak érdekében, hogy a jövő pedagógusai számára alkalmazható ismereteket és hatékony módszereket tudjunk átadni.

Ezen terveink megvalósításához szükséges az iskolaépület korszerűsítése, teljeskörű akadálymentesítése, az informatikai-kommunikációs eszközpark fejlesztése.

2.12. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalma fokozatosan változik a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai alapján. A kulcskompetenciák fogalmi hálójában szerepelnek azok a tudások és képességek, amelyek birtoklása alkalmassá teszi a fiatalokat a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, illetve az aktív szerepvállalásra e változások irányának és tartalmának befolyásolásához. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatait a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

Iskolánk a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon is meghatározó jelentőséget tulajdonít a kulcskompetenciák fejlesztésének, kiemelten:

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: Fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Matematikai-logikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A hatékony, önálló tanulás

Folyamatosan felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

2.13. Egyéb a kulcskompetenciákra épülő kiemelt fejlesztési területek

Állampolgárságra-demokráciára nevelés

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Meg kell ismertetnünk a modern demokrácia működését, döntéshozatali és felelősségi rendszerét. Ismertetjük a jogállamiság és a demokratikus intézményrendszer működési elveit, tudatosítjuk az egyéni felelősséget az alkotmányos rendszer működésében.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét.

Erkölcsei nevelés

A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természete fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

Testi és lelki egészségre nevelés

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Pályaorientáció

A felnőttlét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás- és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez. A fiatalok felnőtté válásának fontos eleme a szolidaritástudat kialakítása és a tevékeny segítségnyújtásra való ösztönzés kifejezése.

Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret, a reális én-kép és a társadalmi beilleszkedés folyamatához nélkülözhetetlen személyiség szociális kompetenciáinak megalapozása, beilleszkedésének, ön- és önvédelmének kialakítása, különös tekintettel az alábbi területekre: az egészség értékének tudatosítása, az egészségmegőrző szokások kialakítása, a vészhelyzetek és kockázati tényezők felismerése, a kritikai gondolkodás és mérlegelés fejlesztése, a helyzetfelmérésre és döntésre való képesség kimunkálása, a feszültség- és konfliktuskezelés megtanulása, a segítségnyújtás módjai, lehetőségei és felelőssége.

Hozzá kell tehát segíteni tanulóinkat, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe való beleélésre, az empátiás képességük fejlesztésére, valamint egymás kölcsönös elfogadására.

A családi életre való nevelés

A család szereteten és szerződésen alapuló szövetség, a társadalom alapja. A családi élet felelős magatartást, áldozatkészséget igényel. Az iskolai nevelés igen fontos feladata a családi életre felkészítés. Igényt kell támasztani a fiatalokban a családi hagyományok tiszteletére, az ünnepek megtartására, a szűkebb és tágabb család tagjaival való kapcsolat megélésére. Hangsúlyozzuk az egymás iránti megbecsülést, a szülőkhöz, a testvérekhez, az idősebb családtagokhoz való alkalmazkodás értékeit, jelentőségét. A családi tapasztalatokra támaszkodva segíteni kell, hogy a fiatalok ismerkedjenek a háztartás és a családi életvitel alapvető feladataival, elemeivel is.

Médiatudatosságra nevelés

Vitathatatlan tény, hogy mára a média mindennapjaink nélkülözhetetlen elemévé vált: szórakozásunk, szabadidőnk, munkánk, információszerzésünk, és a világgal való kapcsolatunk sem képzelhető el nélküle. Ma már a mozgó kép, az internet, a multimédiás eszközök legalább olyan fontos szerepet játszanak a tanulók kulturális és szellemi fejlődésében, mint a nyomtatott tartalmak, azaz a könyvek, az újságok és a magazinok. Meg kell tanulniuk szükségleteiknek megfelelően szelektálni és szintetizálni az információkat, mindenkor értékelve azok pontosságát, elfogulatlanságát és megbízhatóságát. Meg kell ismerniük a médiával való együttélés előnyeit és veszélyeit.

Az említett kompetenciák és fejlesztési területek érdekében a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon változatos módszereket, motivációs eszközöket, tantárgyakon átívelő tanári együttműködést, és a hatékonyságot elemző mérőeszközöket alkalmazunk. Az utóbbi terén kiemelt fontosságúnak tekintjük az évenként 10. évfolyamos országos kompetenciamérések elemzését. A matematikai-logikai kompetencia és a szövegértési kompetencia fejlesztése érdekében a tanulókkal 9.-10. évfolyamon félévente egy kompetenciafeladatokra épülő témazárót íratunk matematikából és magyar nyelvtanból.

2.14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével, sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő, az alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid- mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.

- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutató a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
- évente egyszer egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó egészséghét/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára.

2.15. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A továbbhaladásról hagyományosan a tanévek végén születik döntés. Az automatikus továbbhaladásnak két alapfeltétele van:

- valamennyi tantárgyból - az előírt tantervi követelmények - legalább „elégéses” szintű teljesítése;
- a törvény által meghatározott kritikus hiányzási óraszám alatti mulasztás.

A továbbhaladásról – az ún. osztályozó értekezleten – a tanulót tanító tanárok döntenek.

A továbbhaladáshoz sikeres javítóvizsgát kell tennie annak a tanulónak, akinek a tudása legfeljebb három tantárgyból minősült elégtelennek.

Ha a tanuló tudásának év végi minősítése háromnál több tantárgyból „elégtelen”, tanulmányait csak az adott évfolyam megismétlése után folytathatja (hacsak a nevelőtestület határozata nem engedélyezi számára, hogy javítóvizsgát tegyen).

A nyelvi előkészítő, majd angol nyelvi specializációs tanulók a 9. és 10. évfolyam végén szintteljesítő vizsgát tesznek az első idegen nyelvből, amelynek eredménytelensége esetén másik osztályba helyezhetők. Az angol nyelvi specializációs képzésben részt vevő tanulók vizsgája 11. évfolyam végén kerül megszervezésre.

A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az intézményvezető felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az intézményvezető engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- Az Oktatási Hivatal által lebonyolított eljárásban felmentésben részesült
- valamely tantárgy óráiról - annak évi óraszám 30 %-ánál többet – hiányzott, illetve az évi mulasztott óráinak száma meghaladja a 250 órát, és a tantestület engedélyezte az osztályozóvizsgát.

A 12. évfolyam követelményeinek teljesítéséhez a tanulóknak matematika és magyar tantárgyból a tavaszi érettségi időszakot megelőzően próbaérettségi vizsgán (középszint) kell résztvenni. Eredményes az a vizsga, amelyen a tanuló minimum elégséges osztályzatot ér el. Amennyiben a vizsgán elégtelen eredményt ér el tanuló, úgy pót próbaérettségi vizsgát tehet. A vizsga eredménytelensége esetén az évfolyam követelményeit nem teljesíti a matematika, illetve a magyar tantárgyból.

A nyelvi előkészítő évfolyamon tanulók a 12. évfolyam teljesítéséhez középfokú B2 szintű nyelvismerettel kell rendelkezniük, melyet az alábbiak szerint teljesíthetnek:

- előrehozott emelt szintű érettségi vizsga megléte minimum 60%-os eredménnyel;
- középfokú B2 típusú nyelvvizsga;
- a tavaszi érettségi időszakot megelőzően az iskolában megírt emelt szintű próbaérettségien minimum 60%-os eredménnyel.

A fentiekől eltérő ütemű továbbhaladásra az intézményvezető a tantestület véleménye alapján adhat engedélyt.

2.16. 4. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei, visszacsatolási eljárások (az értékelés alapelvei, rendszeressége)

2.16.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók tudásának értékelésére a hagyományos 5 fokozatú osztályzat-skálát alkalmazzuk valamennyi tantárgyban. Az osztályozást lehetőség és szükség szerint szóbeli értékelés, indoklás kíséri. Arra törekszünk, hogy ennek – a motivációs rendszerben betöltött – szerepe pozitív legyen, azaz inkább korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló jelleg érvényesüljön.

A tanulási folyamat két legfőbb színtere a tanóra és a tanuló – tanítási időn kívüli – önálló munkája. Az önálló munka (többnyire otthon elkészítendő, illetve megtanulandó házi feladat) mennyiségének időbeli elosztását nem lehet teljesen egyenletesé tenni.

Néhány – ezt elősegítő – szempontot azonban érvényesíthetünk:

- a tanulói terheket minél egyenletesebben elosztó órarendet készítünk;
- az egyes osztályok ún. „nehéz napjait” esetenként figyelembe vehetjük, ha az osztályfőnökök elkészítik ennek térképét;
- neveljük a tanulókat arra, hogy maguk osszák el egyenletesen a hét napjaira a tanulnivalókat;
- ne adjunk tantárgyunkból rendszeresen 1 órát, vagy annál több időt igénylő kötelező házi feladatot;
- a hét végi pihenőnapokra, illetve az iskolai tanítási szünetekre hivatkozással általában ne adjunk több kötelező házi feladatot, mint amennyit két hétköznapi között adnánk.

A tanuló évközi érdemjegyeket és félévi, illetve év végi osztályzatokat kap.

Ügyelünk arra, hogy a minősített tanulói produktumok között a szóbeli feleletek és az „írásbeli feleletek” megfelelő arányban forduljanak elő.

Az írásbeli számonkérés formái:

- írásbeli felelet;
- témazáró dolgozat;
- házi dolgozat;
- teszt;
- feladatlap;
- minimumteszt;
- próbaérettségi vizsgadolgozat;
- angol szintvizsga;
- online dolgozat.

A számonkérés tantárgyankénti, tananyagonkénti formáját, a feldolgozott anyag jellegének megfelelően a pedagógus határozza meg.

Mivel minden értékelés esetében a visszajelző funkció legalább olyan fontos, mint a minősítő funkció, ezért a dolgozatok esetében szem előtt kell tartani, hogy:

- nem szükséges valamennyi dolgozatot „leosztályozni”, de a tapasztalatokat elemezni igen;
- a tanuló legalább egy héttel előbb szerezzon tudomást a témazáró dolgozatírás időpontjáról, illetve legfeljebb 15 munkanapon belül kapjon visszajelzést annak eredményéről;
- napi két témazáró dolgozatnál többet ne írjon egy osztály;
- a követelmények és az értékelés közelítése érdekében – ha a munkaközösség vállalja -, célszerű egy-egy évfolyamon közös témazáró dolgozatokat íratni;
- a magyar szakos kollégák kísérletet végeznek az elemző dolgozatok javításánál alkalmazott egyéni szempontjaik összehasonlítására, illetve közelítésére;
- a félévi és az év végi érdemjegyek megállapításánál szempontok:
- az osztályzatok megállapítása a szaktanár joga, kivételt képez, ha a tanuló osztályozóvizsgát tesz;
- az évközi érdemjegyek számtani átlaga;
- az érdemjegyek által tükrözött fejlődési irányt, tendenciát vegyük figyelembe;
- a témazáró jegyek nagyobb súlyt kapjanak.

A tanári munka kontrollja, a pedagógiai értékeléssel kapcsolatos ismereteink, szokásaink, eljárásaink fejlesztése érdekében:

- szükség esetén évente egy- két tantárgyból szaktanácsadói látogatást, konzultációt szervezünk;
- a 9. évfolyam elején lehetőleg bemeneti (matek-magyar) méréseket szervezünk, a 9. és 10. évfolyam tavaszi időszakában próbakompetencia-mérést, a 10. évfolyam végén teljesítjük a kompetenciaméréseket.

- rendszeresebbé tesszük a vezetői ellenőrzéseket, meghatározott szerepet biztosítva ebben a munkaközösség vezetőinek;
- egymás óráit kifejezetten azzal a céllal is látogatjuk, hogy megismerjük kollégáink értékelési gyakorlatát;
- gyűjtjük és „közkinccsé” tesszük a dolgozatírás céljából készített feladatlapokat, teszteket.

Az értékelés rendszeressége nemcsak törvény által előírt köteleességünk, hanem fontos az eredmények visszajelző, motiváló hatása és szerepe miatt is.

Biztosítanunk kell, hogy az érdemjegyek száma félévenként – heti 1 órás tantárgy esetén - legalább 3, - több órás tantárgy esetén – a tantárgy heti óraszámának legalább 1,5-szerese legyen (ezzel a félévi, év végi jegyek lezárása előtti ún. „javítási kampányt” is igyekszünk mérsékelni).

Az érdemjegyek, osztályzatok rögzítésére, közlésére a hivatalosan rendszeresített nyomtatványokat (osztályozóvizsga jegyzőkönyv, ellenőrző könyv, anyakönyv, e-napló) használjuk.

A szülőket – a félévi és év végi bizonyítványon kívül is – rendszeresen és érdemben tájékoztatni kell a tanuló előrehaladásáról, helyzetéről.

Ennek alkalmi és formái:

- a szülői értekezletek és fogadóórák;
- az érdemjegyeknek közlése folyamatosan, de legalább október, december, március és május végéig;
- online fórum.

2.17. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

2.17.1. Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (felmentett tanulók, előrehozott érettségizők, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt, a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, illetve informatikából.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna. A halasztás időtartama maximum 30 nap.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a pedagógiai program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április* folyamán. A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott közzétételre kerül az intézmény honlapján.

A tanulmányok alatti vizsgák ideje általában:

- félévi vizsgaidőszak, (folyóév január);
- év végi vizsgaidőszak (folyóév május-június, végzős évfolyam esetén április).

2.17.2. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi osztályzatai megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget;
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból;
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása a tanévben meghaladja a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanuló a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozóvizsga letétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezeti és felkészíti.

Ha a tanulónak a tanév első félévében az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen, a félévi óraszámhoz viszonyítva eléri valamelyik tantárgyból a 30%-ot (csak a szakórákat figyelembe véve), vagy nem rendelkezik elegendő érdemjeggyel,

- a kötelező érettségi tantárgyak esetén (irodalom, nyelvtan, történelem, matematika, idegen nyelv) intézményvezetői döntés alapján kell félévi vizsgát tennie;
- az „a” pontban nem említett tantárgyak esetén a szaktanár döntése alapján kell félévi vizsgát tennie;
- abban az esetben, ha a tanuló méltányolható körülmények miatt tartósan hiányzott és rendelkezik elegendő érdemjeggyel, a félévi vizsga alól mentesítést kérhet az intézményvezetőtől kérelem formájában.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Az osztályozó vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv, adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az osztályozó vizsga eredménye év végi osztályzatnak minősül.

A mindennapos iskolába járás alól felmentett tanulók a tanév végi minősítésüket osztályozó vizsgán szerzik meg, amely eredményébe a tanév során szerzett érdemjegyek és vizsgaeredmények beszámíthatók.

A tanulmányaikat külföldön folytató tanuló a vele jogviszonyban álló iskolába visszatérve kérheti külföldi tanulmányainak beszámítását a tanulmányai folytatásához. A beszámításról az intézményvezető dönt, és a tanulmányok folytatásához osztályozó vizsgákat írhat elő azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló nem, vagy kevesebb óraszámban vagy eltérő tartalommal sajátította el a tananyagot külföldi tanulmányai során.

Az osztályozó vizsgák idejéről, beosztásáról, a vizsga részeiről, a számon kérendő tananyagról és az eredményhirdetés időpontjáról a tanulót és a szülőt írásban kell értesíteni, legalább 6 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Egy napra maximum három osztályozó vizsga szervezhető.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

2.17.3. Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnapkal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott;
- az intézményen belüli tagozati osztály és csoportváltásnál az intézményvezető előírja;
- a külföldi tanulmányok beszámításakor az intézményvezető a tanulmányok folytatását különbözeti vizsgák letételéhez köti;

A különbözeti vizsgák tantárgyi követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült helyi tantervek közötti tartalmi követelmények különbségeivel.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

2.17.4. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

2.17.5. Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- A pótló vizsgát – az intézményvezető döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

2.17.6. Érettségi vizsgák

Az érettségi vizsgák két részből állnak, az írásbelik és a szóbelik lebonyolítása a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően történik.

Érettségi vizsgán a vizsgázónak – legalább középszinten – öt vizsgatárgyból kell vizsgát tennie.

Kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- matematika,
- történelem,
- idegen nyelv,
- a tanuló által választott tantárgy.

A tanuló a pedagógia programban foglaltak, illetve a fenntartó által biztosított lehetőségeknek megfelelően jelentkezhet emelt szintű érettségire, felkészítő, felzárkóztató korrepetálásokra, foglalkozásokra.

2.18. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A közoktatási intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Gimnáziumunkba való felvétel követelményeit a felvételi szabályzatban rögzítettük, amit a honlapon közzé tettünk.

Másik intézményből történő átvételről az intézményvezető dönt az alábbiak szerint:

Az átvétel:

A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja: a tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét, az osztály struktúráját. Az átvételt megelőzően az iskola általános különbözeti vizsgát ír elő a jelentkezőnek. Az átvételről minden esetben az intézményvezető dönt.

2.19. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A tanulók magatartását és szorgalmát – a folyamatos értékelésen túl – félévkor és év végén minősítjük is. A minősítés a hagyományos 4 fokozatú skálával, a tanulót tanító tanárok együttes véleménye alapján történik. Az osztályfőnök írásbeli értékeléssel is kiegészítheti ezt. A minősítést pozitív irányba befolyásolhatja, ha a tanuló dicséretet kapott.

Az osztályzatok megállapításakor főként a következő szempontokat vesszük figyelembe:

MAGATARTÁS			
	MEGNYILVÁNULÁSOK		
	közösségi élet	viselkedés	rendszeretet
OSZTÁLYZAT	<p>Az osztály- és az iskolai közösségben végzett munka mennyisége és minősége</p> <p>Öntevékenység</p> <p>Kezdeményezés</p> <p>Vállalkozószellem</p> <p>Értékrend</p> <p>Társas hatékonyság</p>	<p>Mások emberi jogainak és méltóságának tiszteletben tartása</p> <p>Saját és társai testi épségének őrzése</p> <p>Az egészséges életmódhoz való jog tiszteletben tartása</p> <p>A Házirend megtartása</p> <p>Kulturált megjelenés</p> <p>Udvariasság</p>	<p>Pontosság, a napirend megtartása</p> <p>A higiénés szabályok megtartása</p> <p>A tanszerek állapota</p> <p>Igényes figyelem a környezet kulturáltságára</p> <p>Az iskola helyiségeinek, eszközeinek óvása</p> <p>A társak pozitív befolyásolása</p>
Példás (5)	Példamutató	<p>Példamutató</p> <p>(igazolatlan óráinak száma max.: 3 óra)</p>	Példamutató
Jó (4)	Kötelességszerű, irányított	<p>Kifogástalan</p> <p>(igazolatlan óráinak száma max: 7)</p>	Szabálytisztelő
Változó (3)	Közömbös, vonakodó	<p>Kifogásolható</p> <p>(igazolatlan óráinak száma max: 20)</p>	Ingadozó, de igyekvő
Rossz (2)	Szembenálló, romboló	Elítélhető	kifogásolható

SZORGALOM		
OSZTÁLYZAT	MEGNYILVÁNULÁSOK	
	kötelességteljesítés	aktivitás
	A vállalt és a kötelező feladatok elvégzése (különös tekintettel a házi feladatokra és a tanszerekmegléte)	A képességekhez mért tanulás Tanórai figyelem, közreműködés Nem kötelező, de ajánlott feladatok elvégzése
Példás (5)	Kifogástalan	Állandó, töretlen
Jó (4)	Kötelességszerű	Többnyire aktív
Változó (3)	Figyelmeztetni kell	Változó
Hanyag (2)	Megbízhatatlan	Képességeihez mérten tartósan keveset nyújt

2.20. Iskolai közösségi szolgálat

Az iskola tanulmányi munkájába 2012/2013-as tanévtől 9. évfolyamtól belépők (így ebben a tanévben 10/D osztály is) felmenő rendszerben kötelesek az érettségi vizsgáig összesen 50 óra közösségi munkát teljesíteni.

Fogadó külső szervezet nem lehet érdekvédelmi, képviseleti vagy politikai szervezet, amely különben fogadhat önkénteseket. Üzleti jellegű tevékenység, haszonszerzés nem lehet része a közösségi szolgálati tevékenységnek. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közösségi szolgálat a kölcsönösség elvén alapul, a segítő és a segített közötti kapcsolaton, ebből eredően nem számítható be pusztán az adománygyűjtés, különösen akkor nem, ha az pénzbeli. A közösségi szolgálat keretei között

a) az egészségügyi,

b) a szociális és jótékonyági,

c) az oktatási,

d) a kulturális és közösségi,

e) a környezet- és természetvédelemi,

f) a katasztrófavédelmi,

g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység. A tanulót fogadó intézménynek az a) pontban meghatározott tevékenységi területen minden esetben, b) pontban meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

Figyelembe kell venni, hogy naponta 3 órát tevékenykedhet a tanuló.

A közösségi szolgálat igazolása az iskola által kiadott lapon a munka végeztével történik. Amennyiben a tanuló a jelentkezés után nem jelenik meg a már megszervezett közösségi munkán és távolmaradása nem minősülhet igazolt hiányzásnak (orvosi, vagy hatósági igazolás hiánya, egyéb ok miatti 48 órával korábbi lemondás ténye), és a hiányzás a tanuló önhibájából történik, a tanuló számára a közösségi szolgálaton való meg nem jelenés miatt igazgatói figyelmeztetést könyvelünk el.

2.21. Modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

A mozgókép és médiaismeret elnevezésű modult iskolánkban a magyartanárok, a művészetek tantárgyat a rajz tanárok tanítják (11.-12. évfolyam heti 1-1 óra).

Természettudomány tantárgyat a természettudományos munkaközösség által kijelölt tanár tanítja a 11. évfolyamon.

Állampolgári ismeretek tantárgyat a történelem tanárok tanítják.

A modulokat, illetve a szabad órakeret terhére választott specializációs tantárgyakat önálló tantárgyként tanítjuk és osztályozzuk félévkor és tanév végén. A modulokat a 11. és 12. évfolyamokon oktatjuk. A modulok külön blokkban való osztályozása azért fontos, mert így biztosítottá válik az iskolák közötti átjárhatóság, regisztrálható a tanuló képzési formában való részvétele. A diák pályaeorientálásában is lehet szerepe annak a ténynek, hogy a moduloknak megfelelő képzésben már középiskolás korában is részesült.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

A korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyerekek egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. A gyerekek távolról sincsenek tisztában azokkal a befolyásokkal, amelyek érik őket és működnek bennük, ezért olyan ismereteket kell szerezniük, melyek lehetővé teszik számukra saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását. Az iskolai egészségnevelés legfontosabb célja a prevenció és a témához szükséges információk megadása. Ennek nyomán alakulhat ki a gyakorlati működés, azaz attitűdök, készségek, aktivitás a tanulóknál.

Az egészségnevelés koncepciójának szerves része iskolánkban a testi nevelés, a mentális nevelés, az egészséges életvitel. Ennek tükrében és a jelenlegi helyzetkép ismeretében az egészségnevelési program alapelveit a következőképp értelmezzük:

Tudás

A tanulóknak legyenek ismereteik saját biológiai fejlődésükről, kapjanak információt arról, hogy testük hogyan működik és nekik milyen kötelességeik vannak testi fejlődésük érdekében.

Ismerjék meg a mentális fejlődés lehetőségeit. Kapjanak információt összefüggések bemutatása által, viselkedések ok-okozati magyarázatával arról, hogy mennyire fontos a lelki okok működése az emberi kapcsolatokban.

Az egészséges életvitel fogalmának konkrét magyarázata által a téma nagyobb derítést kaphat, hiszen az életvitel jellemző az emberre, s az ezzel kapcsolatos ismereteket, tudást egy életen át gyarapítani lehet.

Célok tehát:

- biológiai ismeretek konkretizálása;
- a testkultúra fejlesztése (higiéne, esztétikum, sport);
- a mentális „test” megismertetése, a pszichológia alapjainak „tanítása” elmélet-gyakorlat összefüggésében.

Tudatosság

A tanulók körében váljon tudatossá, hogy biológiai fejlődésük érdekében a felelősség nagyrészt az övék. Testük a „lélek színpada”, s nem mindegy, hogyan becsülik meg, s tekintik értéknek.

Mentális fejlődésükben kapjon szerepet az önismeret és önértékelés, a kommunikáció és kapcsolatépítés, egyáltalán a mentális tulajdonságok tudatosítása.

Az egészséges életvitelben váljon tudatossá a mindennapi életben az egészségkultúra.

Célok tehát:

- mit tesznek a tanulók tudatosan testi nevelésükért;
- az antihumánus szenvedélyek elleni fellépés;
- a fogamzásgátlás szükségességének és mértékének tudatosítása;
- kiscsoportos önismereti foglalkozásokon kommunikáció, kapcsolatépítés, egymásra figyelés tudatosítása, gyakorlása.

Attitűd

Minden területen a pozitív hozzáállás elérésére kell törekedni.

A testi nevelésben a sport iránti igény és érdeklődés felkeltése mellett a „lustaság” legyőzése és az akaratú tevékenység fejlesztése juthat kiemelt szerephez.

A mentális nevelésben az igényfelkeltés a legfontosabb, különös tekintettel a „másság” tolerálására, illetve elfogadására. Pozitív attitűdök kialakítására kell törekedni, a pszichológiai problémamegoldások „látványos eredményeit” nem szabad siettetni.

Cél tehát minden területen a sokféle, sokszempontú motiváció, amely a készségek kialakítását és fejlesztését, valamint a programban való aktív részvételt eredményezheti.

Készségek

A testi nevelés terén a testi higiéniához hozzájáruló készségek fejlesztése: ízlésformálás, esztétikum, megjelenés, komfortérzés, aktivitás, etikai készségek, egymás iránti felelősségérzet.

A mentális nevelés terén a személyiségfejlődéshez hozzájáruló készségek fejlesztése: kommunikáció, konfliktuskezelés és megoldás, stressztűrés és oldás, problémamegoldás, kreativitás, pozitív elfogadás, értő figyelem, ember iránti érdeklődés, kooperáció.

Cél tehát a gondolkodási-, etikai-, fizikai képességek fejlesztése.

Aktív részvétel

A testi nevelés terén a tanuló kezdje megvalósítani a gyakorlatban saját, személyes testi higiéniját, sporttevékenységét, napi edzését. Iskolánk élsportolói továbbra is hozzák jó eredményeiket, illetve foglalkozni kell utánpótlásukkal (pozitív példa).

A mentális nevelés terén jusson hozzá a tanuló jól használható önértékeléshez és önérvényesítéshez. Használja fel kialakult alapvető tudását a témában további élete során, főként az emberekkel való együttműködésben.

Cél tehát a megszerzett ismeretek tudatos felhasználása, pozitív hozzáállás alapján és a kialakult képességek segítségével aktív, gyakorlati megvalósítása.

3.1. Az egészségnevelési program feladatai

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalókat;
- erősítsék és fejlesszék az egészséges életvitelhez szükséges képességeket;
- ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőit, alkohol fogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás;
- a társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseit;
- legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepe az egészség - érték tudatosításában;
- felkészítés a családi életben való egészségtudatos magatartásra, a stresszhelyzetek megelőzésére, kivédésére, hatásuk csökkentésére;
- szexuális felvilágosítás, nevelés pozitív üzenetként való közvetítésként, hangsúlyozott figyelemmel a nemi élettel járó negatív következmények megelőzésére, elkerülésük módjaira (nem kívánt terhességek megelőzése, nemi úton történő betegségek);
- az egészséges élethez szükséges mozgáskultúra fejlesztése, a mozgás-gazdag életmód, sportolás jelentőségének hangsúlyozása, s ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

3.2. Az egészségnevelés eszközei

A program céljainak elérése érdekében a következő kereteket használjuk fel:

- testnevelés órák (mozgáskultúra fejlesztése, higiénia, a sportolás megszerettetése, versengés öröme);
- gyógytestnevelés órák (az egészség helyreállítását elősegítő, közvetlen terápiás jellegű feladatok, a kondíció, edzettségi állapot fokozása és a teljesítőképesség növelése, valamint személyiség-fejlesztő feladatok);
- szabadidősport-foglalkozások és programok (a mindennapi testedzés lehetőségének megteremtése);
- szűrővizsgálat (évente egyszer minden tanuló orvosi vizsgálaton esik át, melyen mérik a tanulók testi fejlettségét, egészségi állapotát);
- diagnosztikai mérés
- mindennapos testnevelés
- osztályfőnöki órák (mentálhigiéné, szexuális felvilágosítás);
- biológia órák (az emberi test, illetve az egyes szervek, szervrendszerek működése, legfontosabb diszfunkciói, megbetegedései. Szerzett ismeretei alapján fejlődjön saját egészségének megőrzésével kapcsolatos pozitív attitűdje. Ismerje meg és használja pontosan a betegségek nevének, tüneteinek, illetve a lefolyásukkal kapcsolatos szakkifejezéseket);
- kémia órák (az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok (alkohol, nikotin, drog, gyógyszerek) szervezetre gyakorolt kémiai hatása);
- iskolai programok (előadások, szülői programok,);
- kortárs-segítő programok.

Az egészségnevelés módszerei osztályfőnöki órák keretében

Az osztályfőnöki órák keretében több módszert alkalmazunk:

- magyarázó jellegű előadás;
- beszámoló;
- vita;
- ötletek szabad áramoltatása;
- szerepjátékok.

Mozgalmassá tesszük a tanulást, ismeretszerzést. A felsorolt metodikák jól mutatják a tanár irányító, értékközvetítő szerepét. Ezeken az órákon is nagyon fontosak az ismeretek, de e mellett a pozitív beállítódások, magatartások, szokások kialakítására kell törekednünk. Például nem elég, ha valaki tisztában van a helyes táplálkozással, mégis egészségtelen ételeket választ. Kellene a megfelelő ismeretek, de ezeknek be kell épülni a tanulók életstílusába. A beépülés mértékét megvizsgáljuk, mérjük előzetes és utólagos tesztekkel.

A kooperativitás, a konfliktuskezelés, a feszültségoldás, az eredményes kommunikáció, egyáltalán az emberi tényezők figyelembe vétele életünk során, családban, munkakapcsolatainkban kiemelt szerepet játszik, így hát nem kizárólag igény, hanem egyenesen követelmény számunkra ahhoz, hogy eligazodjunk a világban.

Az egészségnevelés módszerei testnevelés órák keretében

Az iskolai testnevelés célja, hogy az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részeként a testkultúra eszközeinek (testgyakorlatok, mozgásos játékok, sportági tevékenységek és az ezekhez kapcsolódó intellektuális ismeretek), valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek együttes hatásával járuljon hozzá, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. A fiatalok ismerjék mozgásképességeik szintjét, fejlesztésének és fenntartásának módját, a mozgásos játék, a versengés örömét, és igényeljék azt. Becsüeljék meg társaik teljesítményét, ismerjék fel a testnevelés és sport egészségügyi és prevenciós értékeit. A rendszeres fizikai aktivitás, a szabadban végzett testedzés váljon életük részévé.

3.3. Az egészségvédelemmel kapcsolatos feladatok

A testi fejlődés-érés támogatása, a higiéniai szokások kialakítása, erősítése, az ellenálló képesség és az edzettség fejlesztése, az ortopédiai elváltozások megelőzése, ellensúlyozása, felkészítés a keringési és légzőrendszeri megbetegedések megelőzésére, a károsodások csökkentésére. Értsék és ismerjék a prevenció lényegét, ismerjenek relaxációs eljárásokat.

A mozgáskultúra fejlesztésének célja

Az alapvető (generikus) mozgáskészségek megfelelő szintű kialakítása, fejlesztése, a kondicionálás és a koordinációs képességeknek az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazított fejlesztése, a sokoldalú mozgástapasztalat és a jól alkalmazható mozgáskészség-készlet megszerzetése. A képességfejlesztéshez és a játék-, sporttevékenységhez, azok károsodás nélküli végzéséhez kapcsolódó ismeretek, szabályok, történeti vonatkozások, mechanikai-biomechanikai törvényszerűségek, feladatmegoldó sémák, egészségügyi megfontolások elsajátíttatása, a mozgáskommunikáció megértése.

A testnevelés és sportfoglalkozásokkal érzékelhetően növelhetjük teljesítőképességüket. A rendszeres testedzés váljon igénnyé számukra. Feladat az egészségtani szabályok megismertetése, az egészséges életmód részeként a munka és pihenés helyes arányának kialakítása, a lazítás, a relaxáció elsajátítása.

Gyógytestnevelés

Iskolánk keretein belül évek óta működik diákok részére gyógytestnevelés oktatás. A tanulók minden évben orvosi vizsgálaton esnek át, melyet az iskolaorvos és az iskolai védőnő bonyolít le. Ezekon a szűrővizsgálatokon a tartáshibákat is vizsgálják, és az elváltozásoknak megfelelően gyógytestnevelésre vagy könnyített testnevelésre osztják be az érintett tanulókat.

A tanórák feladata a gyógytestnevelés céljának közvetlen részfeladatokra bontott megvalósítása oktatási feladatokkal, személyiségfejlesztő nevelés feladatokkal. Oktatási feladat az egészség helyreállítását elősegítő, közvetlen terápiás jellegű feladatok, a kondíció, edzettségi állapot fokozása és a teljesítképesség növelése. Nevelési feladat: személyiség fejlesztő feladat (önértékelés, önkontroll, önfegyelem, önellenőrzés fejlesztése, optimista szemlélet, munkakedv, munkaszeretet kialakítása).

Szabadidősport-foglalkozások

A mindennapos testedzést a különböző délutáni sportfoglalkozásokkal oldjuk meg. A tanév elején felmérjük az igény szintet és ennek megfelelően indítunk különböző sportcsoportokat. Fontosnak tartjuk, hogy a vállalkozó szellemű diákokat különböző kerületi-, budapesti- és országos sportversenyeken is elindítsuk, valamint iskolai házi versenyeket is szervezünk.

Prevenció

A prevenció alapja a tanárok és diákok közötti bizalmi, együttműködő viszony, valamint a kortárs-segítés. Ez utóbbit azzal is támogatjuk, hogy különböző kortárs-segítő prevenciós programokon biztosítunk részvételt diákjaink részére. Fő célunk a segítő-megértő közeg megteremtése.

A prevenciós foglalkozásokon a kollégák is rendszeresen részt vesznek, továbbá szívesen választanak ilyen jellegű továbbképzéseket is. A gyermekvédelem legalapvetőbb megelőző céljának azt tekintjük, hogy egyetlen tanuló se kerüljön hátrányos helyzetbe származása, színe, neme, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, illetve bármilyen más oknál fogva. Az iskola nem tudja teljes mértékben felvállalni a tanulók fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítását a család helyett és a családi vagy vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, de igyekszünk azt odafigyeléssel, törődéssel kompenzálni. A fiatalok bizalommal fordulnak tanáraihoz, az egyéni beszélgetések segítségével sok probléma kerül felszínre.

Drogprevenció

A klasszikus megelőzési modell hármastagozódása szerint az elsődleges megelőzés a betegséget (problémát) magát előzi meg. A másodlagos megelőzés leegyszerűsítve a gyógyítás, míg a harmadlagos megelőzés a már krónikus betegek rehabilitációja, majd visszaillesztése a társadalomba. Vitathatatlan, hogy az iskola, a pedagógus, a közösségi életterek elsősorban az elsődleges prevenció színterei kell, hogy legyenek. Tapasztalatokban szegények, hiányosságokban gazdagok vagyunk, viszont számtalan modell eredményeit hasznosíthatjuk, szemléletté, gyakorlattá tehetjük.

Segíteni kell a gyermekeket az egészségről kialakított, még egészségesnek tekinthető felfogásuk megszilárdításában, és a drogmentes életvitelhez szükséges képességek megszerzésében.

Meg kell tanítani:

- a szenvedélykeltő szerek visszautasítását;
- apróbb sikertelenségek elviselését;
- konfliktusok megoldását;

- korlátokat felállítani és elfogadni;
- érzelmeket kifejezni;
- kapcsolatokat építeni;
- saját erőnyeit és gyengéit felmérni;
- ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak és elsajátítani
- helyes megítélésüket;
- az érzéseket kezelni;
- a pozitív értékrend kialakítását;
- a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálását.

Drogprevenációs programjaink

- rendőrségi osztályfőnöki órák, tájékoztató előadások;
- Önkontroll Egyesület előadásai;
- művészeti pályázatok;
- kiállítások
- drogmegelőzési vetélkedők;
- nyári tábor keretében megjelenő programok;
- zenés beszélgetések;
- szülők, pedagógusok képzése.

Egészségügyi szolgáltatás

A 9-12. évfolyam tanulói minden évben egyszer szűrővizsgálaton vesznek részt. Ez tartalmazza a testmagasság, testsúly és a mellkőrfogat mérését, vérnyomás-vizsgálatot, a látásélesség mérését, illetve tartalmaz orthopédiai szűrővizsgálatot és belgyógyászati vizsgálatot. Fogászati vizsgálat a kerület iskolai fogorvosi rendelőben történik.

A 11. évfolyamon még az alábbi szűrések történnek:

- hallás (audiológiai) szűrés;
- színlátás;
- golyva szűrése.

Ezekon kívül (folyamatosan az egész tanévben) a testnevelés foglalkozásokra, a szakorvosi javaslatok alapján, elvégezzük a tanulók besorolását. Az egészségileg veszélyeztetett tanulókat folyamatosan gondozzuk.

Az egészségnevelés keretében az iskolai védőnő – osztályfőnöki felkérésre – az alábbi témákban tart előadásokat:

- 9-10. évfolyamon elsősegély-nyújtási alapismeretek (kötelező jelleggel összesen 4 alkalommal a két tanév folyamán)
- 9-10. évfolyam: egészséges életmód, személyi higiénia.
- 9-12. évfolyam: fogamzásgátlás, szexuális úton terjedő betegségek, családtervezés.
- 9-12. évfolyam: szennedélybetegségek.
- 11-12. évfolyam: rák megelőzés (mell és here önvizsgálata).
- 12. évfolyam: a szülő szerepe, családtervezés, csecsemőgondozás.

Szexuális felvilágosítás

Tanulóink - valószínűleg még egy korosztályon belül is - nagyon különböző ismereteket hordoznak ezen témakörön belül. Rendkívül fontos, hogy az egészséges életmód szerves részeként kezeljék ezt a területet is, ne valamilyen tabunak, vagy netán kötelező osztályfőnöki órai témának, netán elrettentésnek. Mindenképpen ki kell, hogy terjedjen a tanulói kutatás a szexuális felvilágosítás témakörére, s feltétlenül szakembereknek kell választ adni a felmerülő kérdésekre csoportosan, vagy igény szerint egyénileg.

Követelmények

Alapvető követelmény minden tanuló számára, hogy az alkalmazás szintjén rendszeresen műveljék mindazon tanult tevékenységformákat, amelyről tudják, hogy az egészség megőrzésében meghatározó szerepe van.

Rendszeresen végezzenek testedzést, alakuljon ki a tanulóknak a cselekvésbiztonság érzése, amely a mozgáskultúra eredményeként hozzájárul ahhoz, hogy a rendszeres fizikai aktivitás beépüljön életvitelükbe. Ismerjék meg az elsősegély-nyújtás legalapvetőbb mozdulatait és elveit és tudják azokat alkalmazni.

Mérés, ellenőrzés, értékelés

Az évente rendszeres egészségügyi szűrővizsgálat az iskola egészségügyi szolgálata által meghatározott időpontokban.

A tanulók fizikai állapotának mérése a helyi tantervben meghatározott módon, és időpontban (év elején és végén).

Kérdőívek, tesztek, azok eredményeinek értékelése osztályfőnöki órák keretében.

Az egészségneveléssel kapcsolatos iskolai programokon tesztek, vetélkedők összeállítása, eredmények értékelése.

A kapott eredmények tükrében meghatározzuk a további teendőket, pótoljuk az esetleges hiányosságokat, értékeljük helyzetünket. Iskolánk vezetői ennek ismeretében meghatározzák a továbblépés lehetőségeit és a fejlesztés érdekében végrehajtandó feladatokat (minőségirányítás).

KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

4.1. A környezeti nevelés fogalma

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük átfogó megismerésére, tapasztalatok feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit egyaránt figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő és élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt a környezet változásainak felfogására;
- képessé tesz a problémák megkeresésére, okainak megértésére, kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására és ezáltal a lehetséges megoldások kidolgozására;
- megtanít a környezet érdekeit figyelembe vevő, megfontolt cselekvésre.

4.2. Alapelvek

Iskolánk azt tekinti feladatául, hogy kialakítsa a tanulóban a környezettudatos magatartást, megtanítsa őket a környezetért felelős életvitelre, és arra, hogy egész életükben törekedjenek a természet és a társadalom harmóniájának megőrzésére és fenntartására. Olyan szemléletet kell kialakítanunk diákjainkban, hogy ne csak pillanatnyi érdekeik szerint cselekedjenek, hanem a Föld egészének fennmaradásáért.

4.3. Stratégiai célok

A tanulókat segíteni kell a környezettel harmonikus életvezetési képességeik kialakításában, el kell igazítani a környezeti problémák felismerésében, kezelésében.

Fejleszteni kell felelősségérzetüket, és törekedni kell arra, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek. A cél tehát a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel megalapozása, a globális összefüggések megértése, a természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése. A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés

4.4. Konkrét feladatok, célkitűzések

- rendszerszemléletre nevelés;
- a létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása;
- alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátítása;
- környezeti kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben.

Rövid távú céljaink tervezésében figyelembe vesszük, hogy a hosszabb távú célok megvalósításához milyen lépések vezetnek.

Szaktárgyi célok

- minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre;
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon;
- interaktív módszerek próbája, alkalmazása;
- versenyekre való felkészítés;
- számítógép és egyéb multimédiás eszközök használata.

A tantárgyak kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkel

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságképet.

Az osztályfőnök általános tájékozottsága, problémafelismerő és – feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs programnak felel meg.

4.5. A környezeti nevelés szinterei

Hagyományos szint (tanórák keretén belül)

A szaktanárok minden tantárgy tanításához kidolgozzák a helyi tantervhez illetve a tanmenetekhez a környezeti nevelési tartalmakat, a megfelelő tevékenységi formákat, módszereket.

- a hagyományos tanórai oktatásba beépítjük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat;
- a közvetlen környezet megóvása érdekében az új padok, székek megérkezése után fokozottan figyelünk a padfirkálásokra;

- évente egyszer szemétszedő, takarító napot szervezünk.

A tantárgyak kiegészítésének lehetőségei a környezettudatos neveléssel

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását;
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását;
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre;
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük;
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére;
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit.

A tanulóknban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknban

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni.

A tanulóknban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítást, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá;
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére;
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüeljék meg ezek gazdasági hatásait.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket;
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet;
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;

- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit.

A tanulóiban

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény;
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére;
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóiban

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód;
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát;
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére;
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Filozófia

A tanulók

- értsék meg, hogy a filozófia történetén keresztül megmutatható az ember és természet egységének megbomlása;
- lássák, hogy milyen módon alakult ki az ember természet feletti uralomra jutása;
- érzékeljék, hogy hogyan alakult ki a mai társadalmak manipulált fogyasztása;
- legyenek képesek követni az értékek alakulását a különböző történelmi korokban;
- véleményezze az értékrend-változás negatív következményeit;
- értsék meg, hogy csak akkor őrizhetők meg környezetünk életfeltételei, ha észszerűen használjuk azokat, és tisztelettel közelítünk hozzájuk.

Etika

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák;
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni;
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk.

A tanulóknak

- alakuljon ki az a szemlélet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek;

- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban;
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

Dráma

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel;
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképpen és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtüz, stb.);
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül;
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket.

Informatika (számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket;
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre;
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai teszteket;
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen;
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és posztereket;
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait;
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások);
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével;
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat.

A tanulóknban

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását;
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására;
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus kialakulását.

Nem hagyományos szint (tanórán kívül)

- iskolánkban működő természetjáró kör tagjai kirándulásokon vesznek részt;
- a tanév során a tanulók osztálykiránduláson vesznek részt;
- rendszeresen elemgyűjtési akciót szervezünk (szelekció népszerűsítése);
- a gyermekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet és természetvédelem fontos téma;
- évente egy ökonapot szervezünk, ahol az egész iskola részvételével diákjaink a közvetlen környezetünket (Kőbánya) sportprogramokkal ötvözve ismerik meg.

4.6. Erőforrások

Belső (humán) erőforrások

- Az iskolán belüli együttműködés
- Tanárok: az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a diákok számára. A megfogalmazott célok elérése érdekében a munkaközösségek meghatározzák az egyes tanórák környezeti tartalmát, majd összehangolva oktatják azt.
- Diákok: minden diák feladata, hogy vigyázzon a környezetére, és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, és az osztályközösségeknek.

- Szülők: a környezeti nevelés terén nélkülözhetetlen a szülői ház, és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

Külső erőforrások

- Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés- az iskola egész életén belül- a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos.
- Pályázat: folyamatosan figyeljük a pályázatokat és tájékoztatjuk a kollégákat a lehetőségekről.

4.7. Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk véghez vinni.

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és, tevékenység alapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

A munkánk során alkalmazható módszerek pl.:

- modellezés;
- riport módszer;
- projekt módszer;
- kreatív tevékenységek (aktivizálás);
- művészi kifejezés.

4.8. Mérés, ellenőrzés, értékelés, minőségfejlesztés

A környezeti nevelés sikerességét értékeljük a különböző résztvevőkre megtervezett és kidolgozott eszközökkel. A környezeti nevelési program életbe lépésekor az iskola valamennyi dolgozójával kérdőíves attitűdvizsgálatot végzünk, majd a tapasztalatokból megfogalmazzuk a feladatokat.

A pedagógusok környezeti munkájának értékelésére kritériumrendszert dolgozunk ki.

A tanulók környezeti magatartásának alakulását tevékenységeik változásán, ismereteik bővülésén mérjük.

Eredményvizsgálat módszerlehetőségei:

- helyzetfelmérés;
- folyamatkövető megfigyelés;
- célzott megfigyelés;

- egyéni és csoportos megbeszélés;
- interjú.

4.9. Az iskola épületének helyzetképe, a javulást szolgáló célok és változást segítő feladatok

- fokozottabban kell ügyelni a frissen felújított iskolaépületre (új ablakok, berendezések);
- szemét csökkentése;
- iskolabelső otthonossá való formálása;
- energiatakarékos fűtés, világítás;
- iskolakert óvása, tisztán tartása.

4.10. Fenntarthatóság

Az 1995. évi LIII. Környezetvédelmi törvény célként az ember és környezete harmónikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme, és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg, mely a környezeti nevelési programunk alappillére számára irányadó elvként jelenik meg. A helyzetkép és a tanulók szemléletének változásait figyelemmel kísérve törekszünk a PDCA elvei szerint a folyamatos fejlesztés fenntartására.

HELYI TANTERV

5.1. A gimnázium tanterv céljai és feladatai:

A Zrínyi Gimnázium feladatának tekinti az általános műveltség kiterjesztését és elmélyítését, a magasabb műveltség megszerzésének megalapozását, az érettségi vizsgára és a munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés érdekében. Az ismeretek, képességek és készségek közvetítése során figyelembe vesszük a tanulók élettapasztalatait és korábbi (általános iskolai, illetve megszakított középiskolai) tanulmányait, rendezve és kiegészítve ezeket. A gimnázium megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés lehetőségét. A tananyag tantárgyi és tantárgy-közi tartalmi, tevékenységformái közvetítik és tovább fejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket, az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek és készségek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuk továbbfejlesztésére. Lehetőséget nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására. A középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeret-elsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Törekszünk az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására, - különös tekintettel az érettségi-re, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. A tananyagban való előrehaladás során folyamatosan zajlik a kompetenciák fejlesztése, különös tekintettel a 10. évfolyamon zajló kompetenciamérésre (A 10. évfolyamos tanulók minden év májusában kiemelten foglalkoznak a kompetenciamérésre való felkészüléssel).

A helyi tanterv kialakításánál figyelembe vettük, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a korszerű, a XXI. századnak megfelelő természettudományos ismereteket, tisztában legyenek azok alkalmazásának módjaival, előnyeikkel és esetleges veszélyeikkel. Az iskola a tanórákon és a tanórán kívüli nevelésben is alkalmazza a korszerű ismeretátadási módszereket, és átadja az eszközhasználathoz szükséges legfontosabb ismereteket. Ennek megfelelően minden évben szervezünk projektnapokat, illetve témanapot, aminek keretében különös hangsúlyt fektetünk az interdiszciplináris ismeretek átadására és a készségek, kompetenciák fejlesztésére. A tantárgyi tartalmak kialakítása során különös tekintettel voltunk a komplex, környezettudatos szemléletmód érvényesítésére. Az elmélet gyakorlati alkalmazásainál törekszünk arra, hogy a mindennapi életből vegyünk a példáinkat, tekintettel tanulóink ilyen irányú tapasztalataira. A közösségfejlesztés érdekében évfolyami szinten hasonló jellegű projekttémákkal foglalkoznak az osztályok. A projekttémákat a tanév elején hirdetjük meg.

Az iskolában indított specializációs képzések célrendszere

Az iskolai specializációk célja, hogy a tanulók 9-10. évfolyamon az általuk választott területeken kiegészítő ismeretekhez jussanak és megalapozzák az emelt szintű érettségihez szereszhető ismereteket. A specializációs képzés révén a tanulók megismerik az érintett terület sajátosságait, a képzés segíti a munkaerőpiaci elhelyezkedést, illetve a szakirányú továbbtanulást. Az egyes specializációs osztályok számára tanórán kívüli foglalkozásokat szervezünk, amelyek keretében különös hangsúlyt fektetünk a pályaorientációra, illetve a gyakorlatias ismeretátadásra és azokra az ismeretekre, amelyek a tantárgyi órákon kevésbé közvetíthetők. A specializációk 9-10. évi elvégzése után a tanulók szabad fakultációválasztása biztosított.

5.2. A egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, azok óraszámai, az előírt tananyagok és követelményei

A mindennapi testnevelés céljai

Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátítani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.

Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

Megismertetni a tanulókat a társadalmi élet alapvető elvárásaival, a megfelelő viselkedéskultúrával, az alapvető erkölcsi követelményekkel, az önvédelem alapjaival.

Az életen át tartó sportolás elterjesztése, a fizikai aktivitás növelése.

Iskolánk tanulói számára a mindennapi testedzést a következő foglalkozások biztosítják:

- Minden évfolyamon heti 4 testnevelés óra (a tantervi tananyag elsajátítása).
- Délutáni sportfoglalkozások a tanév elején kijelölt időpontban (heti minimum 1 óra).

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27. § (11) c) alapján a délutáni 1 óra kötelező sportfoglalkozáson való részvétel kiváltható versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.

Az iskola a 9-12. évfolyamos központilag megjelölt 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. melléklete, módosítva a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 4. mellékletének megfelelően folytatja az oktatási-nevelési tevékenységet felmenő rendszerben a 2013/2014-es tanévtől. megfelelően folytatja az oktatási-nevelési tevékenységet. A 9. évfolyamon a Mozgókép-kultúra és médiaismeret tantárgyat tanítjuk, a 11-12. évfolyamon pedig a művészetek tantárgyat heti 1-1 órában a vizuális kultúra és a mozgókép-kultúra és médiaismeret tantárgy tanításával teljesítjük. Az életvitel és gyakorlat tantárgy foglalkozásait a mindenkoros osztályfőnökök vezetik a 12. évfolyamon.

Az egyes osztályok jellegének megfelelően a szabadon felhasználható időkeret terhére a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben növeltük az óraszámokat az alábbiak szerint:

Ezek az óratervek a NAT2020 és a kerettanterv bevezetésével felmenő rendszerben kifutnak.

9. A felmenő rendszerben:

1. idegen nyelv (angol) +2 óra
2. idegen nyelv (kötelezően német)

+1 óra matematika

+1 óra informatika

10. A felmenő rendszerben

1. idegen nyelv (angol) + 2 óra
2. idegen nyelv (kötelezően német)

+1 óra matematika

+1 óra informatika

11. A felmenő rendszerben

+ 0,5 óra történelem társadalmi és állampolgári ismeretek

+ 0,5 óra fizika

1. idegen nyelv (angol)
2. idegen nyelv (kötelezően német)

12. A felmenő rendszerben (2016-2017-es tanévtől)

+1 óra matematika

+1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

+1 óra filozófia

1. idegen nyelv (angol)
2. idegen nyelv (kötelezően német)

9. B közbiztonsági specializáció

+2 óra 1. idegen nyelv (angol)

+2 óra önvédelem (testnevelés 3 óra)

+1 óra informatika

11. B közbiztonsági specializáció

+ 1 óra fizika

+ 1 óra történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

9. D

1. idegen nyelv +2 óra (angol)

2. idegen nyelv +1 óra (spanyol vagy német)

+1 matematika

10. D

első idegen nyelv (angol) +2 óra

második idegen nyelv (spanyol/német) +2 óra

11. D

2. idegen nyelv +2 óra

12.D

2. idegen nyelv +2 óra

A nyelvi előkészítő évfolyamon tanított tantárgyak tanítása során a központilag kiadott tanterveket kívánjuk helyi tantervként alkalmazni.

2018/2019

Tantárgyak	9.a	9.b	9.c	9.d
új	általános	közbizt.	idegen-forg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5	5	5
II. idegen nyelv	3	3	3	4
Matematika	4	3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan				
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgókép-kultúra és médiaismeret	1	1	1	1
Művészetek: Mozgókép-kultúra és médiaismeret				
Informatika	2	2	1	1

Tantárgyak	10.a	10.b	10.c	10.d
új	általános	közbizt.	idegen-forg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	5	5	4	5
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	4	4	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika				
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	2
Földrajz	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgókép-kultúra és médiaismeret				
Művészetek: Mozgókép-kultúra és médiaismeret				
Informatika	2	1	2	1

Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	3	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem		2		
Belügyi rendészeti ism.		1		
Idegenforg. Földrajz			2	
Fakultáció				
	35	35	35	35

Életvitel és gyakorlat				
Testnevelés és sport	5	3	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem		2		
Belügyi rendészeti ism.		1		
Idegenforg. Földrajz			2	
Fakultáció				
	36	36	36	36

Tantárgyak	11.a	11.b	11.c	11.d
új	általános	köz-bizt./info	idegen-forg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	4	3	3
Etika	1	1	1	1
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika	3	3	3	2
Kémia				

Tantárgyak	12.a	12.b	12.c	12.d
új	általános	köz-bizt./info	idegen-forg.	nyek
Magyar irodalom	3	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. idegen nyelv	3	4	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	5
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	4	4	3
Etika				
Biológia – egészségtan	2	2	2	2
Fizika				
Kémia				

Földrajz				
Ének-zene				
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgókép- kultúra és médiaisme- ret				
Művészetek: Moz- gókép-kultúra és médiáismeret	1	1	1	1
Informatika				
Életvitel és gyakor- lat				
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia				
Önvédelem				
Belügyi rendészeti ism.				
Idegenforg. Földrajz				
Fakultáció	4	4	5	4
	35	35	35	35

Földrajz				
Ének-zene				
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Mozgókép- kultúra és médiaisme- ret				
Művészetek: Moz- gókép-kultúra és médiáismeret	1	1	1	1
Informatika				
Életvitel és gyakor- lat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Filozófia	1	1	1	1
Önvédelem				
Belügyi rendészeti ism.				
Idegenforg. Földrajz				
Fakultáció	5	4	5	4
	35	35	35	35

Tantárgyak	9.ny
Angol nyelv	14
2. nyelv (spanyol/német)	4
Testnevelés	5
Informatika	4
Tanulásmódszertan, önismeret	2
Magyar	2
Matematika	2
	33

A 2020/2021-es tanévben a régi képzési szerkezet és a NAT, illetve a gimnáziumi kerettanterv összhangja a következő óratervi háló alkalmazását eredményezi:

2020.09.01								
NAT	9a		9b		9c		9d	
Tantárgyak műveltségi terület szerinti bontásban	9.	10.	9.	10.	9.	10.	9.	10.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	2	2	2	2
Természettudomány	0	0	0	0	0	0	0	0
Kémia	2	1	2	1	2	1	2	1
Fizika	2	3	2	3	2	3	2	3
Biológia	2	3	2	3	2	3	2	3
Földrajz	2	1	2	1	2	1	2	1
Első idegen nyelv angol	5	5	4	5	4	5	4	5
Második idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	4	4
Művészetek	0	0	0	0	0	0	0	0
Mozgókép és média	0	0	0	0	0	0	0	0
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra	2	1	2	1	2	1	2	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
szab. tervezhető, belügy, id. földrajz	0	0	1	1	1	1	0	0
Kötött célú órakeret	0	0	0	0	0	0	0	0
Maximum	36	35	36	36	36	36	36	36

A 2021/2022-es tanévtől az iskola képzési szerkezete felmenő rendszerben a következőképpen alakul:

9/A osztály

9A 2021-től általános tagozat kommunikációs specializációval				
Tantárgyak műveltségi terület szerinti bontásban	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom, emelt	4	4	4	4
Matematika szabadon tervezhető	4	4	3	4
Történelem	2	2	4	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudomány	0	0	2	0
Kémia	2	1	0	0
Fizika	2	3	0	0
Biológia	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Első idegen nyelv, emelt	4	4	5	5
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek	0	0	1	0
Mozgókép és média	0	0	0	1
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető mozgókép és média	1	2	fakt	fakt
Kötött célú órakeret	0	0	4	4
	36	36	35	32

A 2021 szeptemberében induló általános tagozat kommunikációs specializációval elnevezésű képzésben a magyar nyelv és irodalom tantárgyat, valamint az első idegen nyelvet emelt óraszámban tanítjuk. Az első idegen nyelv tanítása során a kimeneti követelmény B1+nyelvtudás. A pirossal jelzett óraszámok a gimnáziumi kerettantervtől való eltérést jelzik. A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a képi gondolkodásmód fejlesztésére, illetve a szóbeli és írásbeli kommunikáció magas szintű elsajátítására (idegen nyelven is). Emellett a kulcskompetenciák (matematikai-logikai gondolkodás és szövegértés) fejlesztése is a kiemelt célok között szerepel. A szabadon tervezhető órakeretben a matematika (cél a matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése) és a mozgókép és média tantárgyat tanítjuk (elméleti és gyakorlati feladatok). A tanulók számára a 11. évfolyamon ajánlott fakultáció a mozgókép -és médiaismeret, melynek teljesítése során emelt szintű érettségire készítjük fel őket.

9B közbiztonsági/honvéd kadét				
Tantárgyak műveltségi terület szerinti bontásban	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom, emelt	4	4	4	4
Matematika szabadon tervezhető	4	4	3	4
Történelem	2	2	4	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudomány	0	0	2	0
Kémia	2	1	0	0
Fizika	2	3	0	0
Biológia	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Első idegen nyelv, emelt	4	4	5	5
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek	0	0	1	0
Mozgókép és média	0	0	0	1
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Digitális kultúra	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Honvédelmi alapismeretek	1	1	fakt	fakt
Belügyi rendészeti ismeretek szab. Terv	1	1	fakt	fakt
Kötött célú órakeret	0	0	4	4
	36	35		

A közbiztonsági specializációs képzésben (2023. szeptember 1-től 16 fő) a magyar nyelv és irodalom tantárgyat, valamint az első idegen nyelvet emelt óraszámában tanítjuk. Az első idegen nyelv tanítása során a kimeneti követelmény B1+nyelvtudás. A pirossal jelzett óraszámok a gimnáziumi kerettantervtől való eltérést jelzik. A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség magas szintű elsajátítására (idegen nyelven is), illetve a képi logikai gondolkodás fejlesztésére (Művészetek). Emellett a kulcskompetenciák (matematikai-logikai gondolkodás és szövegértés) fejlesztése is a kiemelt célok között szerepel. A szabadon tervezhető órakeretben a matematika (cél a matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése) és a belügyi rendészeti ismeretek tantárgyat tanítjuk (elméleti és gyakorlati feladatok). A tanulók a testnevelés órák keretében 9-10. évfolyamon önvédelmi sportot tanulnak (heti 2 óra). A tanulók számára a 11. évfolyamon ajánlott fakultáció a belügyi-rendészeti ismeretek, melynek teljesítése során emelt szintű érettségire készítjük fel őket.

A honvéd-kadét specializációs képzésben (2023. szeptember 1-től) a magyar nyelv és irodalom tantárgyat, valamint az első idegen nyelvet emelt óraszámában tanítjuk. Az első idegen nyelv tanítása során a kimeneti követelmény B2+nyelvtudás. A pirossal jelzett óraszámok a gimnáziumi kerettantervtől való eltérést jelzik. A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség magas szintű elsajátítására (idegen nyelven is), illetve a képi logikai gondolkodás fejlesztésére (Művészetek). Emellett a kulcskompetenciák (matematikai-logikai gondolkodás és szövegértés) fejlesztése is a kiemelt célok között szerepel. A szabadon tervezhető órakeretben a matematika (cél a matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése) és a honvédelmi alapismeretek tantárgyat tanítjuk (elméleti és gyakorlati feladatok). A tanulók a testnevelés órák keretében 9-10. évfolyamon önvédelmi sportot tanulnak (heti 2 óra). A tanulók számára a 11. évfolyamon ajánlott fakultáció a honvédelmi alapismeretek, melynek teljesítése során emelt szintű érettségire készítjük fel őket.

9C Angol nyelvi Tantárgyak műveltségi terület szerinti bontásban	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom, szabadon tervezhető	4	4	4	4
Matematika szabadon tervezhető	4	4	3	4
Történelem	2	2	4	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudomány	0	0	2	0
Kémia	2	1	0	0
Fizika	2	3	0	0
Biológia	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Első idegen nyelv, emelt	5	5	5	5
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek	0	0	1	0
Mozgókép és média	0	0	0	1
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Digitális kultúra	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
	36	35	30	27
Kötött célú órakeret	0	0	4	4

A 2021-től induló négy évfolyamos angol nyelvi képzésben az első idegen nyelvet (heti 5) emelt óraszámban tanítjuk. Az első idegen nyelv tanítása során a kimeneti követelmény B2 nyelvtudás. A pirossal jelzett óraszámok a gimnáziumi kerettantervtől való eltérést jelzik. A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség magas szintű elsajátítására (idegen nyelven is), illetve a képi logikai gondolkodás fejlesztésére (Művészetek). Emellett a kulcskompetenciák (matematikai-logikai gondolkodás és szövegértés) fejlesztése is a kiemelt célok között szerepel. A szabadon tervezhető órakeretben a matematika (cél a matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése) és a magyar nyelv és irodalom tantárgyat tanítjuk. A tanulók számára a 10. évfolyam végén angol nyelvi vizsgát szervezünk. Az angol nyelvből emelt szintű érettségire készítjük fel a tanulókat.

9ny

Első idegen nyelv (angol)	14
Második idegen nyelv (spanyol v. német)	4
Testnevelés	5
Digitális kultúra	4
Magyar	2
Matematika	2
Tanulásmódszertan	2
	33

A nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatás megemelt óraszámára nem elsősorban a tananyag növelésére, hanem annak tényleges elmélyítésére, a gyakorlásra szánt idő bővítésére szolgál. A több nyelvvóra segítségével az iskolán kívül kevesebb nyelvtanulási lehetőséggel rendelkező tanulók hátránya kompenzálható, sőt a hagyományos képzésben résztvevőkhöz képest magasabb kimeneti szint is elérhető. A kerettanterv a nyelvi előkészítő évfolyammal induló képzésre az idegen nyelvek vonatkozásában a következőket írja elő: a nyelvi előkészítő évfolyamon a rendelkezésre álló heti órakeret legalább 60 százalékát, azaz heti 18 órát kell idegennyelv-oktatásra fordítani. A heti öt testnevelés biztosítása a nyelvi előkészítő esetén is kötelező, a fennmaradó órakeret 50%-át pedig fele-fele arányban informatikai ismeretek oktatására valamint képességfejlesztésre kell fordítani.

**A nyelvi előkészítő év elvégzése után a képzés a következő óraterv szerint folytatódik:
9D-12D**

Tantárgyak műveltségi terület szerinti bontásban	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom, szabadon tervezhető	4	4	4	4
Matematika szabadon tervezhető	4	4	3	4
Történelem	2	2	4	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudomány	0	0	2	0
Kémia	2	1	0	0
Fizika	2	3	0	0
Biológia	2	3	0	0
Földrajz	2	1	0	0
Első idegen nyelv, emelt	4	5	4	4
Második idegen nyelv	4	4	4	4
Művészetek	0	0	1	0
Mozgóképfelhasználás és média	0	0	0	1
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Digitális kultúra	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
	36	36	30	27
Kötött célú órakeret	0	0	4	4

A 1+4 évfolyamos (nyelvi előkészítő) angol nyelvi képzésben az első idegen nyelvet (heti 5) emelt óraszámában tanítjuk. Az első idegen nyelv tanítása során a kimeneti követelmény B2 nyelvtudás. A pirossal jelzett óraszámok a gimnáziumi kerettantervtől való eltérést jelzik. A képzés során kiemelt figyelmet fordítunk a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség magas szintű elsajátítására (idegen nyelven is), illetve a képi logikai gondolkodás fejlesztésére (Művészetek). Emellett a kulcskompetenciák (matematikai-logikai gondolkodás és szövegértés) fejlesztése is a kiemelt célok között szerepel. A szabadon tervezhető órakeretben a matematika (cél a matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése) a magyar nyelv és irodalom, és a második idegen nyelv tantárgyat tanítjuk. A tanulók számára a 9. és a 10. évfolyam végén angol nyelvi vizsgát szervezünk. Az angol nyelvből emelt szintű érettségire készítjük fel a tanulókat.

Nyelvi előkészítő képzés minimumszint

	9. évfolyam	10.évfolyam	12. évfolyam
Első idegen nyelv	A2-B1	B1-B2	B2
Második idegen nyelv		A2-B1	B1-B2

5.3. Tantárgyi tantervek

Helyi tanterveket készítettünk az alábbi tantárgyakból:

- angol nyelv
- angol nyelv fakultáció
- belügyi rendészeti ismeretek fakultáció
- biológia
- biológia fakultáció
- digitális kultúra
- életvitel és gyakorlat
- ének-zene
- etika
- filozófia
- fizika
- fizika fakultáció
- földrajz
- földrajz fakultáció
- gazdasági ismeretek
- honvédelmi alapismeretek fakultáció
- idegenforgalmi földrajz
- informatika
- informatika fakultáció
- irodalom
- irodalom fakultáció
- kémia
- magyar

- magyar fakultáció
- magyar (nyelvi előkészítő osztály)
- matematika
- matematika fakultáció
- mozgóképkultúra és médiaismeret
- mozgóképkultúra és médiaismeret fakultáció
- német nyelv
- német nyelv fakultáció
- nyelvtan
- olasz nyelv
- olasz nyelv fakultáció
- önvédelem
- spanyol nyelv
- spanyol nyelv fakultáció
- tanulásmódszertan, önismeret
- testnevelés
- testnevelés fakultáció
- történelem és társadalmi ismeretek
- történelem és társadalmi ismeretek fakultáció
- vizuális kultúra
- vizuális kultúra fakultáció

Az alábbi tantárgyakból a gimnáziumi kerettanterv alapján zajlik az oktatás:

Életvitel, természettudomány és közösségi nevelés

Az 5/2020. (i. 31.) korm. rendelet alapján a tantestület úgy döntött, hogy a kiadott tanterveken túl a felhasználható időt gyakorlásra, ismétlésre, a tanultak elmélyítésére használjuk fel.

A magyar nyelv és irodalom tantárgyat két tantárgyként - magyar irodalom és magyar nyelv – tanítjuk.

Az iskolában a választható nyelvek: angol, német, olasz, spanyol.

Melléklet:

Tantárgyi Kerettantervek, Európa Tanács nyelvi szintmeghatározó táblázata

5.4. Választható tanórai foglalkozások

A kétszintű érettségi vizsgára való sikeresebb felkészülés biztosítása érdekében a következő tantárgyakból szervezünk felkészítést a 11. és 12. tanulók számára:

Tantárgy	Felkészülési szint	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Emelt	2
Történelem	Emelt	2
Matematika	Emelt	2
Angol nyelv	Emelt	2
Német nyelv	Emelt	2
Spanyol nyelv	Emelt	2
Olasz nyelv	Emelt	2
Földünk és környezetünk	Emelt	2
Informatika	Emelt	4
Belügyi rendészeti ismeretek (2016/17-től)	Emelt	2
Honvédelmi alapismeretek (2023. szept. 1-től)	Emelt	2
Vizuális kultúra	Közép	2
Ének-zene	Közép	2
Belügyi rendészeti ismeretek	Közép	2
Honvédelmi alapismeretek (2023. szept. 1-től)	Közép	2
Gazdasági ismeretek	Közép	3
Mozgókép és médiaismeretek	Közép	2

A középszintű érettségi vizsga letételének lehetőségét a vonatkozó jogszabályok alapján minden iskolában tanított tantárgyból fenntartjuk. Egyéb felkészítő foglalkozások szervezésére 8 fő jelentkezése esetén nyílik lehetőség.

A választható tanórai foglalkozásokra vonatkozó információkat (foglalkozást tartó tanár neve, a tantárgy óraszama, a felkészítés szintje), minden év március 20-ig közzé tesszük a gimnázium honlapján. A foglalkozásokra való jelentkezés határideje folyó év május 20.

Az érettségi felkészítő foglalkozások értékelése minősítése a tanév közben önálló osztályzatokkal történik, és abban az esetben, ha a tanulónak nincs a választott tantárgyból egyéb tantervi órája a tanév végén (illetve félévkor) is önálló osztályzatként jelenik meg. Amennyiben a tanuló az adott tantárgyból tantervi órát és érettségi felkészítő foglalkozást is teljesít a felkészítést végző tanár és a szaktantárgyat tanító tanár az óraszámoknak megfelelő súlyozással egyeztet a tanév végi (félévi) osztályzatról.

5.5. Az emelt szintű érettségire való felkészítés szabályai

Az emelt szintű érettségi felkészítés 11.-12. évfolyamon zajlik a pedagógiai programban előzetesen meghirdetett tantárgyakból.

Amennyiben a tanuló iskolánk Pedagógiai Programjában nem szereplő tantárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, vagy a felkészítő foglalkozásra jelentkezők létszáma nem éri el a csoport indításához szükséges létszámot, támogatást biztosítunk annak érdekében, hogy másik intézményben tudja teljesíteni a követelményeket, illetve a vizsgáztatásra jogosult intézményben módja legyen a vizsga letételére. A fenti támogatás biztosítása érdekében a tanuló kötelezettsége az intézmények közötti együttműködés segítése, a szervezéshez szükséges információk átadása. Amennyiben az emelt szintű érettségi felkészítő tantárgy szerepel a 11-12. évfolyam tantervében akkor az emelt szintű foglalkozások érdemjegyei az alapórák félévi és év végi eredményeibe számítódnak be (óraszám arányosan). Ha az adott tantárgy nem szerepel a 11-12. évfolyam tantervében, akkor külön osztályzat születik. Az emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozásokra vonatkozó szabályok (követelmények teljesítésének kötelezettsége, hiányzások jogkövetkezményei) megegyeznek a tantervi órákra vonatkozó szabályokkal. A kiemelt fakultáció esetében az emelt szintű követelményeket kell teljesíteniük a tanulóknak.

5.6. A csoportbontásra vonatkozó alapelvek

Az osztályon, vagy évfolyamon belüli csoportbontások során nagyjából egyenlő létszámú, maximum 20 fős csoportok alakuljanak. A második nyelvként tanult idegen nyelvek szintfelmérő alapján vannak bontva, létszámtól függően egy olasz, két spanyol, két angol és két német csoport van kialakítva. A csoportok száma az iskolai szintfelmérők és a létszámok függvényében az intézményi összórakeret függvényében változhat, úgy, hogy a csoportok létszáma indításkor nem csökkenhet a 8 fős létszám alá. A bontások tagozatonként és évfolyamonként az alábbiak szerint alakulnak:

9 Ny és A osztályok

Angol kezdő és angol haladó csoport, melyet a tanév előtti szintfelmérők alapján osztunk be. A további csoportbontások (matematika, informatika, magyar nyelv-tan, mozgókép és média stb.) is ez alapján történnek. A 9 Ny osztályban a magyar nyelv – és irodalom tantárgy csoportbontásaszintén a nyelvi beosztás alapján történik (2023 szeptember 1-től).

B osztályok

Szintmérő alapján történik a csoportbontás.

C osztályok

Nyelvi szintmérő alapján történik a csoportbontás.

D osztályok

A NYEK-es évfolyamon kialakult angol kezdő és haladó csoportbontás folytatódik.

A második nyelv tanulása a B és C osztályokban összevont csoportban, az A osztályban a német nyelvi szint alapján, az Ny osztályban pedig a nyelvválasztás alapján történik. Az Ny osztályban a nyelvválasztás szabadságát az iskola nyelvi munkaközössége korlátozhatja a csoportlétszámok aránytalanságának elkerülése érdekében. A korlátozás alapja a tanuló felvételi eljárásban elért eredménye.

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A pedagógus joga, hogy a helyi tanterv alapján megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket (nyomtatott taneszközök, tornafelszerelés, rajzfelszerelés, számológép stb.).

Az egyes évfolyamokon – a különféle tantárgyak anyagának feldolgozásához – szükséges kötelező tanulói taneszközöket azonban a pedagógus egyeztetni az iskolában működő illetékes munkaközösséggel, s a kérdésben közösen döntenek.

E döntés megalapozottsága érdekében a tanárok – a szakmai munkaközösségeken belül, tantárgyi csoportokban – tudatosan törekednek az eszközök megismerésére, elemzik azokat annak érdekében, hogy az eszközválasztás maximálisan szolgálja a szakmai célokat.

A szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

A tankönyv szerepeljen az Oktatásért felelős minisztérium által jóváhagyott tankönyvlistán.

a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;

az egyes eszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanévben keresztül használhatók;

A már gimnáziumunkban tanuló diákok szüleit a következő tanévben szükséges tankönyvekről a megelőző tanév áprilisában tájékoztatjuk írásos formában. A szükséges egyéb felszerelésről (ruházat, taneszközök, tanulmányi segédletek stb.) a kölcsönözhető tankönyvekről, egyéb felszerelésekről, a tanév végéig kapnak a szülők írásos tájékoztatást.

A 9. évfolyamra beiratkozó tanulók szülei a felvételtől szóló értesítés kézhezvételekor kapják kézhez a fenti tájékoztatót.

A tankönyveket a pedagógusok véleménye alapján egyénileg rendelik meg a tanulók.

Az előzetesen kért tankönyveken, egyéb eszközökön a tanítási év közben nem változtatunk.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt – a megelőző tanév végéig - tájékoztatni kell, a 10., 11., 12. évfolyam esetében a bizonyítványba tett „szórólapon”, a nyelvi előkészítő és a 9. évfolyam esetében a felvételtől szóló értesítéshez mellékelte „szórólapon” útján.

ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott pedagógiai programhoz való hozzáférés lehetőségei

Jelen Pedagógiai Program érvényességének kezdete: 2020 szeptember 1.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatának gyakorlata:

- kétévente felülvizsgáljuk, szükség szerint módosítjuk;
- az alábbi esetben külön módosítás szükséges:
- ha a nevelőtestület legalább 50 %-a kéri;
- törvények megváltozásának módosító hatására.

A Pedagógiai Program az iskola könyvtárában, annak nyitvatartási idejében hozzáférhető.